

ఇప్పటికీ తీరని

వలస కార్మికుల వేతలు

-ఆర్వీ రామారావు, సీనియర్ జర్నలిస్ట్

వలస కార్మికులు ఎంత మంది? కోటి. కాదు నాలుగు కోట్లు. కాదు ఎనిమిది కోట్లు. ఒక దేశంలో ఈ ఎనిమిది కోట్లు మందిని అమాంతం మరిచిపోగలమా? మనం మరిచిపోయాం. వాళ్లకు రెండు పూటలా తిండి దొరుకుతోందా లేదా? మనకు తెలియదు. వారికి ఏదైనా పని దొరికిందో లేదో కూడా మనకు తెలియదు. వారు ఆకలికి ఎలా లలమటిస్తున్నారో కూడా మనకు తెలియదు. వాళ్లు రేషన్ షాపుకు వెళ్లి ఆహార ధాన్యాలు తెచ్చుకుంటున్నారో లేదో కూడా తెలియదు.

అంతే కాదు వారిలో ఎంత మంది మరణించారో ఎంత మంది ఆత్మహత్య చేసుకున్నారో కూడా తెలియదు. వాళ్లు ఎవరు? ఎక్కడికి వెళ్లారు? కేవలం ఆరునెలల వ్యవహారమే ఇది. ఈ అంశంపై దేశం దృష్టి కాదు, ప్రపంచమంతటి దృష్టి ఉండింది. ఎందుకంటే ప్రపంచ చరిత్రలోనే ఇంతమంది వలస కార్మికులు తరలి వెళ్లడం ఇదే మొదటి సారి. భారత్ లో జరిగిన ఈ వలస కార్మికుల యాత్ర భయంగాలేవ్ది. వీరి సమస్యను ఎదుర్కోవడానికి కావలసిన మౌలిక సదుపాయాలు లేవు. ఆరు నెలల కిందట ఈ అంశం గురించి అందరూ చర్చించుకునేవారు.

ఈ ఆరు నెలల కాలంలో అనేక అంశాలు చర్చకు వచ్చాయి. జనం వీటివెంట పరుగెత్తడం

మొదలుపెట్టారు. మీడియా ఈ అంశం వెంట పరిగెత్తడం మొదలు పెట్టింది. అధికారపక్షం దీనిపై రాజకీయాలు చేయడం ఆరంభించింది. అనేక పక్షాలు ఈ అంశంపై తమ తమ స్వార్థ ప్రయోజనాలు అన్వేషించడం మొదలు పెట్టాయి. ఈ అంశంవల్ల ప్రభావితమైన వివిధ వర్గాల వారు వలస కార్మికుల సమస్య పెద్దదా, తమ సమస్యలు పెద్దవా అని ఆలోచించేడం మొదలు పెట్టారు. ఇది విచిత్రమైన దేశం. ఇక్కడ ప్రతి క్షణం ఒక కొత్త సమస్య ఉద్భవిస్తూ ఉంటుంది. దీనివల్ల మునుపటి సమస్యలను గుర్తుంచుకోవాలా? మరిచిపోవాలా అన్న సంచయం ఎదురవుతూ ఉంటుంది.

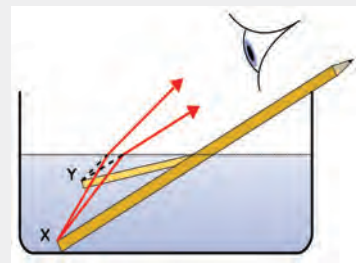
ఆరు నెలల కిందటి ఆ వలస కార్మికుల పరిస్థితిని పరిశీలిద్దాం. దానిలో వాస్తవం ఏమిటో చూద్దాం. ఆ సత్యం కనువిప్పు కలిగించేది అయి

ఉంటుంది. అది చాలా దుఃఖ దాయకంగా ఉంటుంది. అయినా ఆ సత్యమేమిటో తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే అధికారంలో ఉన్న వారు పదే పదే మనల్ని తప్పు దోవపట్టిస్తారు. మీడియా అదే పని చేస్తుంది. రంగురంగుల పరిస్థితిలో మనల్ని ముంచేయాలని చూస్తుంది మీడియా. మీడియా సాధారణంగా అనుగామి వార్తలు రాస్తూ ఉంటుంది. ఇప్పటి వరకు దేశమంతటి దృష్టిలో ఉన్న అంశాల మీద ఇవాళ దృష్టి లేకుండా పోయింది. అంతా నిశ్శబ్దం, నైరాశ్యం ఆవహించి ఉంది. పార్లమెంటు వేదిక మీంచి నాలుగు కోట్ల మంది వివిధ నగరాల నుంచి తమ సొంత రాష్ట్రాలకు తరలి వెళ్లారని చెప్పారు. ఒక కాబినెట్ మంత్రి నాలుగు కోట్ల వలస కార్మికు సాంతాళ్లకు వెళ్లారని చెప్తే మరో

ఆదివారం అనుబంధం

2 | 11 ఆదివారం,
అక్టోబరు 2020

కాంతి వక్రీభవనం

కాంతి కిరణాలు గాలి, నీరు, ఘనపదార్థాలలో ఒకదాని నుండి మరొక దానిలోకి ప్రయాణించేటప్పుడు వాటి సహజలక్షణం వలన రుజుమార్గంలో కాకుండా వంపుతో ప్రయాణిస్తాయి. దీనినే “వక్రీభవనం” అంటారు. ఉదా : ఒక గ్లాసునిండా నీరు పోసి అందులో పెన్సిల్ ను ముంచితే, అది వంపు తిరిగినట్లుగా కనిపిస్తుంది. అలాగే స్క్రీమ్మింగ్ పూల్ లో అడుగుభాగం కొంత పైకి ఉబికి నట్లు కనిపిస్తుంది. ఖచ్చితమైన లోతును అంచనా వేయడంలో పొరపాటు ఏర్పడుతుంది. అంటే ఖచ్చితమైన లోతును కనుగొనలేము. సూర్యుడు, పడమటి దిక్కున అస్తమించినప్పటికీ కొంతమేర వెలుగు వుంటుంది. ఈ వక్రీభవనం వలన ఖనిజ స్ఫటికాలలో అసలువి, నకీవి ఏవో తెలుసుకోవచ్చును. నీరు, కిరోసిన్, కార్బన్ డై సల్ఫైడ్, బెంజీన్ వంటి వేరువేరు వాటిలో ఖనిజ స్ఫటికాలను ముంచి వాటి వక్రీభవనాల ఆధారంగా కల్చి ఏవో విశ్లేషించవచ్చును. వక్రీభవనం అనేది కాంతి ధర్మాలలో ఒక లక్షణము. ఒక యానకము ద్వారా ప్రయాణిస్తున్న కాంతికిరణం మరొక యానకంలోకి ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు అది ఆ యానకాలను విభజించే తల దగ్గర వంగి ప్రయాణిస్తుంది. దీనినే “కాంతి వక్రీభవనం” అంటారు. నీరున్న గ్లాసులో పెన్సిల్ వంగినట్లు, నీటి అడుగున మునిగి వున్న వస్తువులు కొంచెంపైన మునిగివున్నట్లు, గాజు పలక కింద ఉన్న అక్షరాలు పైకి ఉబికి వున్నట్లుగా, నక్షత్రాలు మినుకుమినుకుమంటూ కనిపించడం మొదలైనవి అన్నీ కాంతి వక్రీభవనం యొక్క ఫలితాలే.

కాబినెట్ మంత్రి కారు ఎనిమిది కోట్ల మంది వలస కార్మికులు తరలి వెళ్లారని చెప్పారు. కానీ దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల సమాచారాన్ని కలిపితే కనీసం పదకొండు కోట్ల మంది తరలి వెళ్లినట్లు తేలుతోంది. కానీ ప్రభుత్వం చెప్పిన లెక్కలనే అంగీకరిద్దాం.

ఆరు నెలలకింద ఈ వలస కార్మికులకు ఇచ్చిన హామీలు నెరవేరాయా? ఒక్కొక్కరికి అయిదు కిలోల ఆహార ధాన్యాలు ఉచితంగా ఇస్తామన్న వాగ్దానం ఎంత మేరకు నెరవేరింది? రేషన్ కార్డులు ఇస్తామన్నారు. అవి అందుబాటులోకి వచ్చాయా? వలస కార్మికుల్లో ఎంత మంది ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు? ఈ అంశంపై ఎవరూ దృష్టి సారించనే లేదు. రైళ్లలో వెళ్లిన వారిలో ఎంత మంది మరణించారు. రైళ్లలో వెళ్తూ మరణించినవారి సంఖ్య 110 కన్నా ఎక్కువ ఉంటుందంటున్నారు. నడిచి వెళ్తూ రోడ్డు మీద మరణించిన వారు, రైలు పట్టాల మీద ప్రాణాలు అర్పించిన వారు కూడా 200 కన్నా ఎక్కువే మంది. అయితే మాత్రం తేడా ఏముంటుంది? ఆ రెండుమూడు వందల కుటుంబాల్లో విషాదం అలముకుని ఉండి ఉంటుంది. అయినా దాని ప్రభావం ఏముంటుంది గనక?

గత ఆరు నెలల కాలంలో దేశంలో పేదల సంఖ్య కోటి ఇరవై లక్షలు పెరిగింది. తేడా ఏం ఉంటుంది. ఈ దేశంలో దారిద్ర్య రేఖకు దిగువ ఉన్న వారి అంటే బి.పి.ఎల్. కింద ఉన్న వారి సంఖ్య మూడున్నర కోట్లు పెరిగిపోయింది. ఈ దేశంలో ప్యాకేజీ రూపంలో 50, 000 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. జన ధన్ యోజన కింద నగదు బదిలీ కాలేదు. తేడా ఏముంటుంది? కిసాన్ సమ్మాన్ నిధి మొత్తం కూడా అందలేదు. ఏం తేడా ఉంటుంది? వేర్వేరు సంస్థలు ఈ అంశంపై సర్వే చేశాయి. ఎన్. జి ఓ..లు సర్వే చేశాయి. ఈ సమయంలోనే ప్రభుత్వ గణాంకాలు కూడా వెలువడ్డాయి.

క్ర్రమ మేధస్సు ప్రకారం ఈ లెక్కలన్ని కలిపి సగటు చూస్తే అదే సత్యం అవుతుందని అంటారు. ఆ సత్యమే భయపెడింది. ప్రపంచ బ్యాంకు, ఐ.ఎల్.ఓ నివేదికల్లో భారత్ లో పేదల సంఖ్య మరో కోటి 20 పెరుగుతుందని అంచనా వేశారు. అలాగే జరిగింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 4 కోట్ల 30 లక్షల మంది పేదలై పోయారు. అందులో అత్యధిక సంఖ్యాకులు అంటే 27 శాతం మంది భారతీయులే.

కరోనా మహమ్మారి సోకక ముందు మొత్తం ప్రపంచంలో 13 లక్షల 50 వేల మంది పేదలు ఉండే వారు. వీరి సంఖ్య ఇప్పుడు 26.5 లక్షలకు పెరిగింది. భారత్ లో ఆహార భద్రత లేని వారి సంఖ్య ఇంతవరకు మూడున్నర కోట్లు ఉండేది. ఇప్పుడు అది పెరిగింది. అయినా తేడా ఏముంది? ఇప్పుడు అది ఏడు కోట్లు దాటింది. ఇదేం పరిస్థితి? కార్మిక, ఉపాధి శాఖల సహాయ మంత్రి సంతోష్ కుమార్ గంగ్వార్ 2011నాటి గణాంకాల ప్రకారం దేశంలో నాలుగు కోట్ల మంది వలస కార్మికులు ఉంటే అందులో కోటి మందికి పైగా తమ సొంత ఊళ్లకు వెళ్లి పోయారని చెప్పారు. అందులో ఎక్కువ మంది ఉత్తర ప్రదేశ్ వారే. వీరి సంఖ్య 32 లక్షల మంది. బిహార్ కు తిరిగొచ్చిన వారి సంఖ్య 15 లక్షలు అయితే, బెంగాల్ కు తిరిగి వచ్చిన వలస కార్మికుల సంఖ్య 13 లక్షలు. 7.94 లక్షల మంది మధ్య ప్రదేశ్ కు తిరిగి వచ్చారు. పార్లమెంటులో లిఖిత రూపంలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చినప్పుడు అందులో ఒరిస్సా, వత్సీన్ గఢ్, ఉత్తరాఖండ్, గోవా, కర్నాటక, దిల్లీ, గోవా, జార?ండుకు తిరిగివచ్చిన వారి ప్రస్తావన లేదు. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి పార్లమెంటులో చెప్పిన దాని ప్రకారం మొత్తం ఎనిమిది కోట్ల మంది వలస కార్మికులు ఉన్నారు. ఈ సమయంలో ప్రభుత్వం వలస కార్మికులకు సంబంధించి అనేక గణాంకాలు వెల్లడించింది. వారి మరణాలపై ఎక్కువ దృష్టి ఉండేది. వాస్తవం ఏమిటంటే పార్లమెంటులో రైతులకు అమోదిస్తున్న సందర్భంలోనే ఎక్కువ మంది రైతులు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారు. ఇందులో పంజాబ్ లో ఆత్మ హత్య చేసుకున్న రైతుల సంఖ్య ఎక్కువ. పంజాబ్ లో 24 జూన్ నుంచి సెప్టెంబర్ ఒకటి దాకా 65

మంది రైతులు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారు. వివిధ గణాంకాల ఆధారంగా లెక్కలు తీసినప్పుడు జనవరి నుంచి సెప్టెంబర్ వరకు ఒక్క పంజాబ్ లోనే 165 మంది రైతులు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారు. మొత్తం దేశంలో చూస్తే 6, 500 మంది రైతులు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారు. ఈ ఆత్మ హత్యలన్ని రైతులకు సంబంధించిన బిల్లులను లోక సభలో చర్చించక ముందు జరిగినవే. ఈ ఆత్మ హత్యలు ఈ ఏడాది జనవరి నుంచి సెప్టెంబర్ ఒకటి మధ్య జరిగినవే. ఈ రైతులు ఎవరు? వీరు ఎలాంటి వారు? ఏప్రిల్ నుంచి సెప్టెంబర్ మధ్య నాలుగున్నర లక్షల మంది రైతులు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారు. ఈ రైతులకు మహాత్మా గాంధీ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం కింద పని దొరికిందంటున్నారు. దీనిలో నిజమేమిటో చూద్దాం.

ఎక్కువ మంది వలస కార్మికులు ఎక్కడి నుంచి వచ్చారు అని చూస్తే దిల్లీలోని ఎన్.సి.ఆర్. ప్రాంతం, మహారాష్ట్రలోని ముంబై ప్రాంతం, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్నాటక రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన వారే ఉన్నారు. ఉత్తర ప్రదేశ్, బిహార్, బెంగాల్, మధ్య ప్రదేశ్, ఒరిస్సా, జార?ండ్ ప్రాంతాలనుంచి సొంతూళ్లకు వలస వెళ్లిన కార్మికులు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వీరు పొలాల్లో, పరిశ్రమల్లో, ఇళ్లల్లో పని చేసే వారు. సెక్యూరిటీ గర్దులుగా పని చేసే వారు. కొందరు భవన నిర్మాణ రంగంలో ఉండే వారు. కొందరు డ్రైవర్లుగా పని చేసే వారు. తిరిగి వెళ్లిన వీరిలో 82 శాతం మందికి పని లేదు. ఈ 82 మందిలో మళ్లీ 70 శాతం మందికి సొంతూరు వెళ్లిన తరువాత రెండు పూటలా తిండి దొరకడం లేదు. ఈ విషయం తెలిసి మనం కళ్లు మూసుకున్నాం. ఇది ఎందుకు భాయనకమైన పరిస్థితి అంటే పంజాబ్ లో అనేక మంది రైతులు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారని అనుకున్నాం. కాని విదర్భలో ఎక్కువ మంది ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారు. మరాఠ్వాడలో. పశ్చిమ మహారాష్ట్రలో కూడా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. అమరావతి డివిజన్ లో అయిదు జిల్లాలు ఉంటాయి. వాషిం, యవత్వల్, అమరావతి, బుల్ధానా, కోలా జిల్లాలు ఉన్నాయి. ఈ గణాంకాలను చూసినప్పుడు వీరు ఎందుకు ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారన్న ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. వీళ్లు అప్పుల బాధపల్ల ఆత్మహత్య చేసుకున్నారా? లాక్ డౌన్ సమయంలో ఉపాధి దొరకక ఆత్మ హత్య చేసుకున్నారా?

సొంతూళ్లకు తిరిగి వెళ్లే కార్మికుల కోసం రూ. 50,000 కోట్ల సహాయక పథకం అమలు చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పింది. 116 జిల్లాల్లో ఈ పథకం అమలు చేస్తామన్నారు. ఈ 116 జిల్లాల్లో పరిస్థితి చూస్తే కేవలం 25,000 కార్మికులకు మాత్రమే ప్రయోజనం కల్గింది. అంటే సగటున ఒక్కో జిల్లాలో 215 మంది కార్మికులకే మేలు జరిగింది. సొంతూళ్లకు తిరిగొచ్చిన కార్మికులు లక్షల సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఎన్ని లక్షల మంది? తమ ఊరికి తిరిగి వచ్చిన వారు ఎంతమంది? సొంత రాష్ట్రానికి తిరిగి వచ్చిన వారు ఎంత మంది? ఇందులో చాలా మంది దగ్గర రేషన్ కార్డ్ లేదు. రేషన్ కార్డు లేని వారికి ఆహార పదార్థాలు అందజేస్తామన్నారు.

మహారాష్ట్రలో 20 లక్షల మందికి కొత్త రేషన్ కార్డులు వచ్చాయి. కాని రేషన్ కార్డులు లేని వారి సంఖ్య 10 లక్షల 83 వేలు ఉంది. తిరిగొచ్చిన వీరు ఏం చేయాలి? ఎక్కడికెళ్లాలి? ఉత్తర ప్రదేశ్ లో 12 లక్షల మందికి రేషన్ కార్డులు వచ్చాయి. కానీ తిరిగొచ్చిన 32 లక్షల మంది దగ్గర రేషన్ కార్డులు లేవు. బిహార్ లో 24 లక్షల మందికి రేషన్ కార్డులు దక్కాయి. ఇందులో బి.పి.ఎల్. కార్డులా ఉన్నాయి. ఎ.పి.ఎల్. కార్డులా ఉన్నాయి. కానీ బిహార్ వెళ్లిన వారి సంఖ్య 70 లక్షలు. పశ్చిమ బెంగాల్ లో 66 లక్షల మందికి రేషన్ కార్డులు ఇచ్చామన్నారు. కాని అక్కడి వివిధ జిల్లాలకు తిరిగొచ్చిన వలస కార్మికుల సంఖ్య కోటి ఇరవై లక్షలు. వారి పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. సగటున ఎంతమందికి రేషన్ కార్డులు తయారయ్యాయో అంతకు అయిదు నుంచి ఎనిమిది రెట్ల మందికి ఆహారం అందడం లాదు. ఎవరికి ఆహార పదార్థాలు అందుతున్నాయో, ఎవరికి అందడం లేదో గణాంకాలు

తయారయ్యాయి. ముందే రేషన్ కార్డులున్నవారిలో కూడా 71 శాతం మందికే ఆహార పదార్థాలు అందాయి. అంటే 29 శాతం మందికి అందనే లేదు. కానీ అందరికీ ఆహార పదార్థాలు అందజేసామని ప్రభుత్వం చెప్తోంది. ఈ దేశంలో 23 లక్షల కుటుంబాలకు రేషన్ కార్డులున్నాయి. ఇందులో 16 లక్షల మందికి ఆహార పదార్థాలు అందాయి. మిగతా ఏడు లక్షల మందికి అందలేదు. రేషన్ కార్డులు లేని కుటుంబాలు దాదాపు అయిదు కోట్లు ఉన్నాయి. రేషన్ కార్డులు లేని వారికి కూడా తలా అయిదు కిలోల ఆహార ధాన్యాలు అందజేసినట్లు ప్రభుత్వం చెప్తోంది. వీరిలో ఒక కోటి 35 లక్షల మందికి ఆహార పదార్థాలు అందాయి. మూడు కోట్ల పై చిలుకు మందికి అందలేదు. అయినా బెంగల్ లేదు. పంజాబ్ లో 74 శాతం మందికి రేషన్ కార్డులున్నా ఆహార పదార్థాలు అందలేదు. హిమాచల్ లో 51 శాతం మందికి, మధ్య ప్రదేశ్ లో 47 శాతం మందికి, హర్యానాలో 46 శాతం, ఒరిస్సాలో 41 శాతం మందికి, బిహార్ లో 25 నుంచి 27 శాతం మందికి, బెంగాల్ లో 35 శాతం మందికి, రాజస్థాన్ లో 23 శాతం మందికి, జార?ండ్ లో 24 శాతం మందికి ఆహార ధాన్యాలు అందలేదు. రేషన్ కార్డులు లేని వారి పరిస్థితి ఘోరంగా తయారైంది. వీరికి రేషన్ కార్డులు లేకపోయినా ఆహార ధాన్యాలు అందవలసి ఉన్నా అవీ అందలేదు.

ఉపాధి కల్పన పరిస్థితి అలాగే ఉంది. 50,000 కోట్ల రూపాయలతో 116 జిల్లాల్లో ఉపాధి కల్పనకు పథకం రూపొందించామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కానీ వీరిలోనూ బిహార్ లో 32 శాతానికి, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో 31 శాతానికి, రాజస్థాన్ లో 22 శాతానికి, మధ్య ప్రదేశ్ లో 24 శాతానికి, ఒరిస్సాలో నాలుగు శాతానికి, జార?ండ్ లో 2 శాతానికి ఉపాధి అందనే లేదు. 36 శాతం మందికి బ్యాంకు ఖాతాలున్నా నగదు బదిలీ కాలేదు. 64 శాతం మంది తమకు అందాల్సిన మొత్తం నగదు బదిలీ కాలేదని, కొంతే అయిందని చెప్పారు. 18 శాతం మంది ఒక్క పైసా అందలేదన్నారు. డబ్బు అందలేదన్న 65 శాతం మందిలో ఒరిస్సా, కేరళ, హిమాచల్, పంజాబ్, గుజరాత్ రాష్ట్రాలవారు ఉన్నారు. కిసాన్ సమ్మాన్ నిధి 51 శాతం మందికే అందుబాటులోకి వచ్చింది. 49 శాతం మందికి ఎలాంటి సహాయమూ అందలేదు. 14 శాతం మందికి ఇప్పటికీ జనధన్ అకౌంట్లే లేవు.

గ్రామాల్లో కూడా కూరగాయల ధరలు మండి పోతున్నాయి. కూరగాయల ఉత్పత్తి గత ఐదేళ్లకన్నా ఎక్కువే ఉన్నా గ్రామాల్లో కూరగాయల ధరలు మాత్రం అధికంగానే ఉన్నాయి. భారీ ఎత్తున చిల్లర వ్యాపారం చేసే బడా కంపెనీలు గ్రామీణుల దగ్గర ధాన్యం, కూరగాయాల కొని భవిష్యత్తులో ధర పెంచి అమ్ముకోవడం కోసం నిలవ చేసి ఉంచుకుంటున్నాయి. అందువల్ల ధరలు తగ్గడం లేదు. తాజాగా పార్లమెంటు ఆమోదించిన రైతు బిల్లుల్లో ఒకటి సరకు నిలవ చేయడానికి బాహుళంగానే అనుమతిస్తోంది. అంటే యదేచ్ఛగా చీకటి వ్యాపారం కొనసాగించవచ్చు. అందువల్ల ఇక ముందూ ధరలు తగ్గే అవకాశం లేదు. మొత్తం మీద ఎనిమిది కోట్ల మంది వలస కార్మికుల పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా ఉంది. జి.ఎన్.టి. కింద పసూలమైన మొత్తం కేంద్రం ఖాతాలో చేరుతుంది. కేంద్రం రాష్ట్రాలకు అందులోంచి వాటా ఇవ్వాలి. కాని కాళ్లీదుస్తోంది. అందువల్ల ప్రజలను ఆదుకోవాలన్న సంకల్పం ఉన్న రాష్ట్రాలు సైతం నిస్సహాయంగా ఉండిపోవలసి వస్తోంది. అనేక రాష్ట్రాలు బీజేపీ అధికారంలో ఉన్నవే కనక ఆ రాష్ట్రాలు జి.ఎన్.టి.లో తమకు రావలసిన వాటా కోసం ఒత్తిడి చేయడం లేదు. ప్రతిపక్ష పాలిత రాష్ట్రాల వాదనను కేంద్రం వినిపించుకోవడం లేదు. వలస కార్మికులు నిలపేదలు. ఇంతకు ముందు రైతులు అప్పుల బాధకు ఆత్మ హత్య చేసుకునే వారు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న వలస కార్మికుల ఆత్మ హత్యలు అప్పుల బాధతో కాదు. అసలు ఉపాధి లేకపోవడంవల్లే. ఇది రాజ్య వ్యవస్థ వైఫల్యానికి కారణం.

పరమాణువు

కంటికి కని

పించని చిన్న చిన్న

నలుసులు ఏమిటి?

అని అనుకుం

టున్నారా? వాటినే

పరమాణువులు

అంటారు. నిజంగా ఇవి ఏ విధంగా కూడా

ముక్కలు చేయటానికి వీలుపడనట్టివి.

అందుకే పరమాణువులు అన్నారు. పర

మాణువులనే ఆంగ్లంలో 'యాటమ్' అంటారు

'యాటమస్' అనే గ్రీకు పదం వున్నది. అంటే

'చేదించవీలులేనిది' అని అర్థం. అణువాదాన్ని

మొదటిసారి ప్రతిపాదించింది. గ్రీకుతత్వవేత్త

'డెమోక్రిటీస్' అంటారు. కాని భారతదేశంలో

అణువాదం ఎంతో పురాతన కాలం నుండే

వున్నది. దాని కొక రూపును కలిగించినవాడు

"కణాదుడ" నే మహర్షి. ఆయన "వైశేషికం"

అన్న పుస్తకం రాశాడు. దానిలో అణువాదం

వున్నది. ఆధునికకాలంలో ఈవాదాన్ని

పునరుద్ధరించినవాడు "జాన్ డాల్టన్" అనే

ఆంగ్లరసాయన వేత్త. దానితో అణువును

గురించి, పరమాణువును గురించి ఎన్నో

విశేషాలు శాస్త్రవేత్తలు కనుగొన్నారు.

విశ్వంలోని ప్రతి వస్తువు కూడా అణువుల

కలయికలతోనే ఏర్పడింది. పరమాణువులను

మామూలు కంటితో చూడలేము. ఇవి అంత

సూక్ష్మమైనవన్నమాట. పరమాణువు వ్యాసాన్ని

కూడా కొలిచారు శాస్త్రవేత్తలు. దాని వ్యాసం

10-8 సెంటీమీటర్లు. నూరు కొట్ల పర

మాణువులను వరుసగా పేర్చు కుంటూపోతే

ఆ వరుస నాలుగు అంగుళాల పొడవు

మాత్రమే వుంటుంది. ఇటువంటి

పరమాణువుకు కేంద్రం వున్నది. దానిని

'న్యూక్లియస్' అంటారు. 'న్యూక్లియస్'

వ్యాసం సుమారు 10-13 సెంటీమీటర్లు.

'న్యూక్లియస్'కు కొంత దూరంలో

ఎలక్ట్రాన్లు అనే శకలాలు తిరుగుతున్నాయి.

అణువు కేంద్రంలో 'ప్రోటాన్లు' కూడా

వుంటాయి. ఇవి రెండూ కాకుండా

'న్యూట్రాన్' అనే మూడవ శకలం కూడా

వున్నది. అందువల్ల పరమాణువు బరువు

కాస్తంత పెరుగుతుంది. కాని దీనిలో ఏ

విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. ప్రోటాను వల్లనే పర

మాణువుకు బరువు అనేది కలుగుతున్నది.

ఇది ధన విద్యుత్ కలిగినది. ఇక ఎలక్ట్రాన్లలో

వున్నది రుణవిద్యుత్తు. స్పష్టలో 92

ధాతువులున్నాయని తెలిసింది. వీటిల్లో

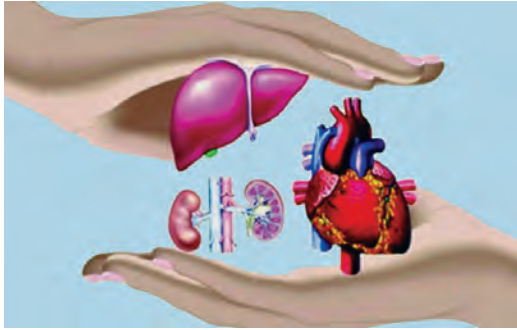
పరమాణువుల అమరిక రకరకాలుగా

వుంటుంది.

ఇతరులకు ఉపకారం చేయడాన్ని మించిన దానం లేదు. గతంలో అన్ని దానాల కన్నా అన్నదానం గొప్పది అనే నానుడి ఉండేది. కాని ఆధునిక కాలంలో అన్ని దానాల కన్నా అవయవ దానం గొప్పది. పరోపకారమే ఇద్దమే శరీరమే అన్నది పెద్దల మాట, అంటే ఈ శరీరాన్ని పరోపకారం కోసం ఉపయోగించాలని అర్థం. ఇతరులు కోలుకోలేనంత కష్టంలో కూరుకొన్నప్పుడు తోటి వారు స్పందించాల్సిన అవసరం ఉంది. తోటి మానవులే స్పందించి ఆ కష్టంలో ఉన్న వారిని ఆదుకోవాల్సి ఉంటుంది. మానవ శరీరంలో కొన్ని భాగాలు పాడైతే, ఆ అవయవాల్ని మార్చేటట్లే కొనుక్కోవేందుకు వీలులేదు. ఆ అవయవాల్ని కానీ, శరీర భాగాలు కానీ ఇతర మానవుల నుంచే తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇందుకు తోటి వారు ముందుకు వస్తే అనేక మంది ఆరోగ్యం మెరుగవుతుంది. అవయవ దానం మీద అవగాహన పెరిగితేనే ఇది సాధ్యం అవుతుంది. మరి ముఖ్యంగా కాలేయం వంటి అరుదైన అవయవం పాడైతే వేరే ఇతర అవయవం ఆ విధుల్ని చేపట్టే అవకాశం లేదు. తప్పనిసరిగా ఇతరుల శరీరంలోని కాలేయాన్ని తీసుకోని అమర్చాల్సి ఉంటుంది. కాలేయ మార్పిడి అన్నది అంత తేలికైన ప్రక్రియ మాత్రం కాదు. ఇది చాలా జాగ్రత్తగా నిర్వహించాల్సిన ప్రక్రియ, రెండు వైపుల వారికి ఈ ప్రక్రియ గురించి వివరించాల్సి ఉంటుంది. ఆ తర్వాత రక్త పరీక్ష అవసరం అవుతుంది. కాలేయం నుంచి వచ్చే (స్రావాలు, బైలిరుబిన్, అల్బుమిన్, ప్రోట్రాంబిన్, ట్రాంబో ఫ్టాస్టినీ వంటి అంశాల్ని పరీక్షిస్తారు. దీంతో పాటు బ్లడ్ గ్రూప్, వైరల్ స్టడీస్ ను పరీక్షిస్తారు. కడుపు ప్రాంతంలో అల్ట్రాసౌండ్ పరీక్షతో పాటు అవసరానికి అనుగుణంగా బయోప్సీ తీసి పరీక్ష జరుపుతారు. రక్తం సరఫరాను పరిశీలించటంతో పాటు ఎకో కార్డియో గ్రామ్ వంటి పరీక్షల ద్వారా గుండె స్పందనను పరిశీలిస్తారు. అన్ని రకాల పరీక్షలు చేశాకే అవయవ మార్పిడికి సిద్ధం చేస్తారు. కాలేయ మార్పిడి అన్నది ఒక సుదీర్ఘ ప్రక్రియ. దాదాపు 8-12 గంటల దాకా సమయం పడుతుంది. కడుపు భాగంలో ఒక చిన్న రంధ్రం పెట్టి ఈ ఆపరేషన్ ను మొదలు పెడతారు. ఆధునిక వైద్య శాస్త్రంలో లాపరోస్కోపిక్ చికిత్స చాలా అద్భుత ఫలితం అనుకోవచ్చు. కడుపును కోయాల్సిన పని లేకుండా చిన్న గాటు ద్వారా చికిత్సను పూర్తి చేయటానికి వీలువుతుంది. దీని ద్వారా ఒక వీడియో కెమెరాను శరీరంలోకి పంపించి, అక్కడి దృశ్యాలను తెర మీద చూస్తుంటారు. దీని ఆధారంగా చికిత్స చేయాల్సిన శరీర భాగాన్ని గమనించి, అక్కడ చికిత్స పూర్తి చేస్తారు.

జీర్ణ వ్యవస్థలో అతి ముఖ్యమైన కాలేయం ఒక ముఖ్యమైన అవయవం. జీర్ణాశయానికి కుడి వైపున ఇది అమరి ఉంటుంది. ఇది ఆహారాన్ని జీర్ణం చేయటంలో కీలక పాత్ర పోషించటంతో పాటు, ప్రోటీన్ సంశ్లేషణ, బెషధ వినియోగం, మలినాల విసర్జన వంటి అనేక జీవన క్రియల్లో ఉపయోగపడుతుంది. నిరంతరాయంగా పనిచేసే క్రమంలో ఇది వ్యాధి గ్రస్తువువుతుంది. కాలేయం పూర్తిగా పనికి రాని స్థితికి చేరితే మాత్రం అసలు సమస్య ఏర్పడుతుంది.

కనీసం పది శాతం పనిచేసినప్పటికీ పర్వాలేదు. 30

శాతం పనిచేయగలిగితే కాస్తంత కుదుట పడవచ్చు. పూర్తిగా కాలేయం చెడిపోతే మాత్రం శస్త్ర చికిత్స ద్వారా మార్చటం ఒక్కటే పరిష్కారం. దీన్నే కాలేయ మార్పిడిగా చెప్పువచ్చు. రక్తం మాదిరిగానే కాలేయాన్ని కూడా వేరే ఒక వ్యక్తి నుంచి సేకరించాల్సి ఉంటుంది. అందుచేత కాలేయం ఇచ్చే వ్యక్తిని దాతగా, తీసుకోనే వ్యక్తిని గ్రహీతగా వ్యవహరిస్తారు. కాలేయ మార్పిడిలో సాధారణంగా మూడు రకాలు ఉంటాయి. మృత దాత కాలేయ మార్పిడి (డినిజెడ్ డోనార్ లివర్ ట్రాన్స్ ప్లాంట్ మెంట్) అంటే బ్రెయిన్ డెడ్ లేదా మృత్యువు అంతుల్లో ఉన్న వారి నుంచి కాలేయాన్ని సేకరించి ఇతరులకు దాన్ని అమర్చడం అన్న మాట వృద్ధుల స్పందన లేని దాతలు (నాన్ హృట్ బీటింగ్ డోనార్స్) పూర్తిగా చనిపోయిన వ్యక్తుల నుంచి (అంటే గుండె, మెదడు, ఊపిరితిత్తులు వంటి ప్రధానాంగాల్ని నిర్జీవం అయిపోయిన స్థితి) కాలేయాన్ని సేకరించటం అన్నమాట, ఇటువంటిప్పుడు చనిపోయిన వెంటనే అంటే దాదాపు 20 నిమిషాల్లోనే అవయవాన్ని ఇతరులకు అందచేస్తారు. సన్నిహితుల నుండి సేకరించటం (లివింగ్ రిలేటెడ్ లివర్ ట్రాన్స్ ప్లాంట్ మెంట్) ఇటువంటి కేసుల్లో కుటుంబ సభ్యులు లేదా దగ్గర సన్నిహితుల నుంచి కాలేయాన్ని సేకరించి ఇతరులకు అందజేస్తారు. దాత నుంచి కాలేయాన్ని

సేకరించాక గ్రహీతలోకి అమర్చటం అన్నది నిపుణులైన వైద్యుల టీమ్ మాత్రమే చేయగలుగుతుంది. (ట్రాన్స్ ప్లాంట్ మెంట్ సర్జన్, అనెస్థెటిసిస్టు, వంటి నిపుణులు ఇందులో పాలు పంచుకొంటారు. కాలేయ మార్పిడిలో వివిధ విభాగాల మధ్య సమన్వయం చాలా అవసరం. అదే సమయంలో సదరు ఆస్పత్రిలో అన్ని హంగులు ఉన్న ఆపరేషన్ థియేటర్, ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్, బ్లడ్ బ్యాంక్, సపోర్టివ్ ల్యూబ్ ల ఉండాలి. సుశిక్షితులైన సిబ్బంది కూడా ఉండాలి. ఇవన్నింటినీ పరిగణనలోనికి తీసుకొని ఆలోచిస్తే కాలేయ మార్పిడి చాలా ఖరీదైన అంశంగా గుర్తించాలి. కానీ, మిగిలిన దేశాలతో పోలిస్తే భారత్ లో మాత్రం చౌకగా జరుగుతుందని చెప్పవచ్చు. ఆపరేషన్ సమయంలో చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరిస్తారు. ముందుగా శరీరంలో ద్రవాల కదలికలను పరిశీలిస్తారు. ఇందుకోసం కొన్ని ట్యూబులను శరీరంలోకి ప్రవేశ పెడతారు. విభిన్న స్రావాలద్వారా ఆపరేషన్ కు అటంకం కలుగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు. మరి ముఖ్యంగా కాలేయ మార్పిడి అన్నది ఒక సుదీర్ఘ ప్రక్రియ. దాదాపు 8-12 గంటల దాకా సమయం పడుతుంది. కడుపు భాగంలో ఒక చిన్నరంధ్రం పెట్టి ఈ ఆపరేషన్ మొదలు పెడతారు. ఆధునిక వైద్య శాస్త్రంలో లాపరోస్కోపిక్ చికిత్స చాలా అద్భుత ఫలితం అనుకోవచ్చు. కడుపును కోయాల్సిన పని లేకుండా చిన్నగాటు ద్వారా చికిత్సను పూర్తి చేయటానికి వీలువుతుంది. దీని ద్వారా ఒక వీడియో కెమెరాను శరీరంలోకి పంపించి, అక్కడి దృశ్యాలను తెర మీద చూస్తుంటారు. దీని ఆధారంగా చికిత్స చేయాల్సిన శరీర భాగాన్ని గమనించి, అక్కడ చికిత్స పూర్తి చేస్తారు. అవయవ దానంలో కూడా అవసరమైనంత మేర మాత్రమే గాయం చేస్తారు. ఆ తర్వాత నెమ్మదిగా తొలగించాల్సిన కాలేయాన్ని గుర్తించి అక్కడ ఎంతవరకు శరీరభాగం వేరుచేయాలో నిర్ధారించు కొంటారు. ఆ తర్వాత ఆ శరీర భాగానికి సంబంధించిన పైతృరసనాహికలు, రక్త కేత నాళికల్ని జాగ్రత్తగా తప్పిస్తారు. మరో వైపు దాత శరీరంలో కాలేయ ప్రాంతాన్ని గుర్తించి కొంత భాగాన్ని సేకరిస్తారు. ఈ లోగా గ్రహీత శరీర భాగంలో ఆ ప్రాంతాన్ని ఖాళీ చేసి ఉంచుతారు. ఆ తర్వాత జాగ్రత్తగా ఈ కొత్త భాగాన్ని అక్కడకువేర్చి అతుకుతారు. ఎంతో సంక్లిష్టమైన ఈ ప్రక్రియను నిపుణులైన సర్జన్లుమాత్రమే చేయగలుగుతారు. ప్రభుత్వం స్వచ్ఛంద సంస్థలు పౌరులు మనసా వాచా కర్మణ్యే అవయవదానాన్ని ప్రోత్సహించాలి. మరొకరి జీవితంలో వెలుగు రేఖలు ప్రసరింపజేయాలి.

-రావుల రాజేశ్వరి, సెల్: 9848811424

అన్నవరంలో అద్భుత సూర్యగడియారం

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రముఖ పుణ్యక్షేత్రాలలో ఒకటిగా పేరుపొందిన అన్నవరంలో శ్రీసత్యనారాయణమూర్తి సందర్శనకు వచ్చేవారు విధిగా సందర్శించే కట్టడాలలో సూర్యగడియారం ఒకటి. పూర్వం అంటే గడియారాలు తయారీ కాలానికి ముందు మన పూర్వీకులు సమయాన్ని అనేక రకాలుగా తెలుసుకునేవారు. అందులో సూర్యగడియారం ఒకటి. సూర్యుని నీడ ఆధారంగా సమయాన్ని లెక్కించడమే ఈ సూర్యగడియారం ప్రత్యేకత. సూర్య కిరణాల ఆధారంగా ఖచ్చితమైన సమయం తెలిపే సూర్యగడియారం అన్నవరం రత్నగిరిపై దశాబ్దాల క్రితమే ఏర్పాటుచేశారు. సత్యదేవుని ఆలయానికి ఈశాన్యభాగాన స్వామి వారి నిత్య కళ్యాణం మండపం వద్ద గల సూర్యగడియారం (సన్ డయల్)లో సూర్యకాంతి ఆధారంగా ఖచ్చితమైన సమయం తెలుసుకోవచ్చు. ఖగోళ శాస్త్రాన్ని అనుసరించి సూర్యగమనం ఆధారంగా ఈ గడియారం 1943లో అప్పటి ఆలయ ధర్మకర్త ఇసుగంటి వేంకట రాజగోపాల రామసూర్య ప్రకాశరావు కోరిక మేరకు ఖగోళ, జ్యోతిష శాస్త్రాలలో నిష్ణాతులైన రాజమహేంద్రవరానికి చెందిన పిడమర్తి

కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి నిర్మించారు.

నిర్మాణం ఇలా... 12 అడుగుల పొడవు, ఎనిమిది అడుగుల వెడల్పు కలిగిన గ్రానైట్ పలకపై త్రికోణం ఆకారంలో తూర్పునకు అభిముఖంగా మరో చిన్న పలక అమర్చారు. సూర్యకాంతి ఆ చిన్నపలకమీద పడి దాని నీడ పెద్ద పలకపై పడుతుంది. అలా నీడ పడి చోట అర్ధచంద్రాకారంగా గడియారంలో ఉన్నట్లుగా అంకెలు ఉంటాయి. ఈ నీడ పడిన అంకెలకు ఆయా నెలలు, తేదీలు అనుసరించి కొంత సమయాన్ని కలపడం లేదా తీసివేయడం చేయాలి. అలా చేయడం వల్ల మనకి ఖచ్చితమైన సమయం తెలుస్తుంది. ఎప్పుడు కలపాలి, ఎప్పుడు తీసివేయాలనే దానిపై అక్కడ గల సూచనల పట్టికలో వివరంగా లిఖించబడి ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు ఫిబ్రవరి ఒకటో తేదీ ఉదయం ఆ పలక నీడ గం|| 10.20 ని||ల అంకెల మధ్య పడితే అక్కడ ఉన్న పట్టిక ప్రకారం ఆ తేదీకి పది నిమిషాలు కలపాలి. అంటే అప్పుడు సమయం గం|| 10.30ని||లు అయినట్లు. విశేషమేమిటంటే ఈ సమయం ఖచ్చితంగా ఇండియన్ స్టాండర్డ్ టైమ్ కు సరిపోతుంది. ఈసారి మీరు అన్నవరం వెళ్ళినప్పుడు విధిగా ఈ గడియారం సమయాన్ని మీ గడియారం లేదా సెల్ ఫోన్ సమయంతో సరిపోల్చుకోండి.

నిర్వహణ పట్టించుకోని దేవస్థానం : ఎంతో విశిష్టత కలిగిన ఆ సూర్యదేవాలయం అలానా పాలనా లేకపోవడంతో సమయం ఎలా తెలుసుకోవాలో తెలియక భక్తులు ఏదో మొక్కుబడిగా నిర్మాణాన్ని చూసినట్లు చూసి వెళ్ళిపోతున్నారు తప్ప, ఆ గడియారంలో సమయం తెలుసుకునే విధానం తెలుసుకోలేక నిరాశ వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ గడియారంలో సమయం చూసుకునేందుకు అక్కడ పలకమీద వేసిన అంకెలు, సూచనల పట్టికలోని సూచనలు, ప్లస్, మైనస్ గుర్తులు అరిగిపోయి స్పష్టంగా కనిపించడం లేదు. దేవస్థానం అధికారులు మళ్ళీ స్పష్టంగా రాయించాలి. అదే విధంగా ఈ సూర్యగడియారం ప్రాముఖ్యతను భక్తులకు వివరించేందుకు అక్కడో గైడ్ సు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని భక్తులు కోరుతున్నారు. దేవస్థానం ఆవరణలో ప్రచార బోర్డులను కూడా అమర్చాలి.

-పుట్టా సోమన్న చౌదరి, సెల్: 94403 39682

ధన్యత

ఈ రేయి నింగిలో
గోడమీద వెన్నముద్ద పిడకలా
నిందు జాబిలి...
చల్లగాలి పరచిన
సన్నజాజుల్లా నక్షత్రాలు...
ఒక్కో తార ఒక్కో దీపలా
మినుకు
మినుకుమంటోంది

మనసు
రెక్కలు తొడుక్కుంది
మరుక్షణం
ఆకాశంలో పడ్డా...

కావలసిన తారల్ని
తెంపుకున్నా...
పండు వెన్నెల్ని
గుప్పెట్లో నింపుకున్నా...
చడిచప్పుడూ లేకుండా
మెల్లగా నిద్రలోకి జారుకున్నా...

వేకువ జామున
మెలకువ వస్తే...
రాత్రి నింగి నుండి తెచ్చుకున్న
అద్భుతాల కోసం
ఆరాతీసా...

నా గుండెల మీద వాలి
నిద్రిస్తున్న...
మా పాపాయి మోములో
పండు వెన్నెల...
నవ్వులో నక్షత్రాలు...

దర్శనమిచ్చాయి!
ధన్యుడినయ్యా!!

-ఎ.నాగాంజనేయులు,
9959017179

జడా సుబ్బారావు, సెల్: 9849031587

అడుగుతీసి అడుగువేస్తుంటే వెన్ను జలదరించింది. ఒక్కో అడుగు లోపలికి దిగిపోయి నన్ను భూమి పొరల్లో నిక్షిప్తం చేసుకుంటుందేమో అన్నంత భారంగా అడుగులు పడుతున్నాయి. తెల్లని మబ్బుల్ని చుంబిస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తున్న ఎత్తైన పర్వత శిఖరాల్ని, మబ్బులకు కొండలకు మధ్యలో మిగిలిన ప్రాంతంలో బారులు బారులుగా ఎగురుతూ కనిపిస్తున్న పక్షుల్ని, ఒకదాని మీద ఒకదాని పేర్చినట్లుగా ఉన్న మబ్బులదొంతరలను చూసి ఆశ్చర్యం వేసింది. ఒకప్పుడు పుస్తకాల్లో చదువుకున్న మంచు తాలూకా పారాలన్నీ నా కళ్ళముందు అందంగానో అబ్బురమైన దృశ్యాలుగానో మారి కాళ్ళకింద కరిగి పోతున్నాయి.

నడకతోపాటే ఆలోచనలు కూడా ఎడతెగక పడుతున్న వానచినుకుల్లా వెంబడించసాగాయి. సౌకర్యాలను విడిచిపెట్టి మృత్యుకొగిలిని ముద్దుపెట్టు కోవాలని తనెందుకు తపనపడ్డాడో! కన్నవారిని, ఉన్న ఊరిని విడిచిపెట్టి కఠిన మంచుశీలల మధ్య కాలుమోపాలని ఎందుకు ఉప్పొక్కురాడో? ఉరకలేసే యవ్వనాన్ని ఉల్లాసంగా గడపకుండా మంచు తుఫానులతో మమేకమవ్వాలని ఎందుకనుకున్నాడో? సంబంధం లేకుండా ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా తేనెటీగల గుంపులా దాడిచేస్తున్న ఆలోచనల్ని విదుల్చుకుంటూ ముందుకుసాగాను.

జీవితంలో కొన్ని పనులు మనకు ఇష్టం లేకుండా చేయాల్సి వస్తుంది. మరికొన్ని పనులు ఇతరుల బలవంతం మీద చేయాల్సి వస్తుంది. కానీ కొన్ని పనులు మాత్రం పూర్తిగా మన ఇష్టంతోనే ఎంచుకుని చేయడం మన వ్యక్తిత్వానికి రెట్టింపు ఉత్సాహాన్నిస్తుంది. సైనికుల డ్రస్సువేసుకుని, తుపాకీ పట్టుకుని మంచుకొండల మధ్య కాపలా కాయడం తనను ప్రతిరోజూ వెంబడించే అందమైన కల. నిట్టూర్పు పడగాడ్డులు, కొన్ని సంవత్సరాల నిరీక్షణ అనంతరం నా కలను తీర్చుకున్నప్పుడు గుండె ఉద్వేగంతో బరువెక్కింది.

నా వయసు కచ్చితంగా చెప్పినా ఎవరూ నమ్మేవారు కాదు. పదేళ్ళకే పదిహేనేళ్ళవాడిలా పొడుగ్గా కనిపించడం అందుకు కారణం కావచ్చు. ఏటిగట్టునున్న చెట్టుమీద నుండి అమాంతం కిందనున్న కాలవలోకి దూకి చేపలాగా కింద నుండి పైకి వస్తుంటే అందరూ 'వీడికెంత గుండెదౌర్చం' అని చెప్పుకునే వాళ్లు. అలుపెరగకుండా కాలవలోని పడవలతో పోటీపడి ఈతకాడుతుంటే 'పయసుకు మించిన పనిగాడని' అనుకునేవాళ్లు. భయం తెలియకుండా అర్ధరాత్రి అవరాత్రి ఏ పనికైనా వెళ్లే నన్ను చూసి 'వీడిని చూసి దయ్యాల కూడా పారిపోతాయని' చెప్పుకుని నవ్వుకునేవాళ్లు. చాలావరకు భవిష్యత్తులో ఏర్పడే పరిస్థితులకు బాల్యమే పునాది వేస్తుందేమో!

సియాచిన్ అంటే... 'గులాబీల లోయ' అని సహచరుడు చెప్పిన మాట విని నవ్వుకున్నాను. ఎందుకొచ్చిందో మరి ఆ పేరు! బహుశా... కనుచూపు మేర పరుచుకున్న మంచు పర్వతాలన్నీ తెల్లగులాబీల్లా భ్రమింపచేస్తాయేమో! ఆకుల మాటునో, పూవులచాటునో దాక్కున్న ముళ్లనే ఆపదలను కనబడనీయకుండా ఊరిస్తుంటాయేమో! కానీ వ్యవహారంలో మాత్రం గులాబీలకంటే ముళ్ళే ఎక్కువ.

బాల్యంలో చూపించిన గుండెదౌర్చం, తెగువ, భయపడకుండా ఏ పనైనా చేయడానికి దూసుకెళ్లే సాహసగుణమే నన్నొక సైనికుణ్ణి కావడానికి పురికొల్పిందేమో! ఆగష్టు పదిహేనుకో, జనవరి ఇరవయ్యారుకో జాతీయజెండాకు వందనం చేయడం ఒక మర్చిపోలేని అనుభూతినిస్తే, నిత్యమూ ఆ జెండాను గుండెలపై మోసే బాధ్యత భుజాన వేసుకుంటే ఒక్కంత జలదరిస్తుందో మాటల్లో చెప్పడం కష్టమే. ఎప్పుడో వచ్చే యుద్ధాలను, అందులో జరిగే మరణాలను తల్చుకుని అడుగులు వేయడం మర్చిపోతే అంతకుమించిన అవమానం లేదు.

దేశం ఏమిచ్చినా ఇవ్వకపోయినా భక్తితో దేశానికి సేవచేసి అవకాశం వస్తే దాన్ని మించిన అదృష్టం మరొకటి ఉండదు!

సియాచిన్ సరిహద్దుల్లో కాపలా కాయడానికి వచ్చిన వేలమంది సైనికుల్లో నేనొకణ్ణి. తనను కన్నవాళ్లని, తను కన్న వాళ్లని విడిచిపెట్టి ఎక్కడో దూరంగా ఈ

మంచుతుపానులతో సాహచర్యం చేయడం సాహసమే. మరణాన్ని అరికాళ్లలో పెట్టుకుని నడక సాగించడం ఎంత భయంకర అనుభవమో తల్చుకుంటే ఒళ్ళు గగుర్పొడుస్తుంది. శతృదేశ సైనికులతో పోరాడి మరణించడం ఒక ఎత్తయితే, వాతావరణ పరిస్థితులకు ఎదురీది బతకడం నిజంగా పునర్జన్మ. నేను, నాలాగా కొందరు, వారిలాగా మరికొందరు... నిత్యమూ నిద్రను మాని పహారా కాస్తుంటాము. వీపుమీద బరువులుమోస్తూ, విపరీత చలిగాలులతో నడకసాగించడం మాకు నిత్యవృత్తం.

సియాచిన్ అంటే... 'గులాబీల లోయ' అని సహచరుడు చెప్పిన మాట విని నవ్వుకున్నాను. ఎందుకొచ్చిందో మరి ఆ పేరు! బహుశా... కనుచూపు మేర పరుచుకున్న మంచు పర్వతాలన్నీ తెల్లగులాబీల్లా భ్రమింపచేస్తాయేమో! ఆకుల మాటునో, పూవులచాటునో దాక్కున్న ముళ్లనే ఆపదలను కనబడనీయకుండా ఊరిస్తుంటాయేమో! కానీ వ్యవహారంలో మాత్రం గులాబీలకంటే ముళ్ళే ఎక్కువ.

విపరీతంగా వీచే చలిగాలులకు రేగిన మంచు తుఫానులతో పాటు ఒంటికి గుచ్చుకున్న మంచు రేణువులు నిజంగా ముళ్ళ గుచ్చుకుంటున్నట్లుగానే అనిపిస్తుంది. కాళ్ళకింది మంచుపేళ్లలు ఎప్పుడు కరిగిపోయి లోపలికి కూలిపోతాయో తెలియదు! పేర్చిన మబ్బుతునకల్లా ఉన్న మంచుగడ్డలు విరిగిపోయి ఎప్పుడు

మృత్యువు కబళిస్తుందో తెలియదు! ముందు నడుస్తున్న సైనికుణ్ణి వెంబడిస్తూ అతడిచ్చిన తాడు సాయంతో ముందుకు కదులుతుంటాము. మేము చేరుకోవాల్సిన గమ్యాన్ని చేరేలోపు విరుచుకుపడే మంచుగాలులు చూసి అంత చలిలోనూ దేహంలో ఉక్కుపోత మొదలవుతుంది. ఏమి జరుగుతుందో తెలియని అయోమయంతో గుండెలు వేగంగా కొట్టుకుంటాయి. వేసుకున్న దుస్తుల్ని దాటుకుని శరీరాన్ని తాకుతున్న చలి ఎముకల్ని కొరుక్కుతీంటూ ఉంటుంది.

ఇక్కడ మేముండేది మూడు నెలలే అయినా ఒక్కో క్షణం ఒక్కో యుగంలా మారి భయపెడుతుంటుంది. ఆలస్యమైతే సెక్సన్ వ్యవధిలో తినే ఆహారం మంచుగడ్డలా మారిపోవడం చాలాసార్లు చూశాను. అయినా ఆకలికి మించిన దేశభక్తితో కొత్త ఊరిని నాలో నింపుతుండేది. జాతీయజెండా అంటే అవసరాన్ని బట్టి రూపాన్ని మార్చే ఊసరవెల్లి, అలవాటుగా చేసే సమస్యారం కాదనీ, అంతకంటే అతీతమైన శక్తితో మూడురంగుల్లోనూ మిళితమై సమగ్రత, సహజీవనం, సార్వభౌమాధికారానికి నేను ప్రతినిధినినే విషయాన్ని గుర్తుచేసి నాలో స్ఫూర్తినింపేది. చేతులతో మెడ గట్టిగా పట్టిపదులు తున్నట్లు చల్లగాలి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేయసాగింది.

ఎందుకో... ఆ క్షణం నా తండ్రి గుర్తొచ్చాడు. అంత చెడ్డమనిషి కాదు. అయినా అవసరానికి అనుగుణంగా తన తండ్రి మారాడో లేక అవసరాలే తండ్రిని మార్చే శాయో తనకిప్పుటికీ అర్థంకాదు. ప్రభుత్వోద్యోగిగా వచ్చే జీతం సరిపోక లంచాలకు అలవాటుపడ్డాడు. సంపద ఉప్పునీటిలాంటిదని మర్చిపోయాడు. అవసరంతీరాక కూడా కొత్త అవసరాలను పుట్టించే ధనదాహం అంత త్వరగా వదలదని గుర్తించలేకపోయాడు. మమ్మల్ని సుఖంగా ఉంచడంకోసమే తాను లంచాలు తీసుకుంటున్నానని సమర్థించుకున్నాడు. చేసిన తప్పులపల్ల జైలుశిక్ష పడి, అందరిలోనూ పరుపు పోతుందని భయపడి విషం తాగాడు.

చనిపోయేముందు నన్ను దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని చెప్పిన మాటలు నాకింకా గుర్తున్నాయి. "ఆదర్శాలు అన్నం పెట్టవు, నీతినిజాయితీలు కడుపునింపవు. దీపం ఉన్నప్పుడే ఇల్లు దిద్దుకోవాలి, అవకాశం ఉన్నప్పుడే నాలుగు రాళ్ళు వెనకేసు కోవాలి. నేను ఓడిపోయానో

(మిగతా 5వ పేజీలో)

మృగాల్లా వస్తారు...!!

ఎక్కడో ఒకచోట
ఏదో ఒక నిమిషం
ఎవడో ఒకడు
మృగ మై వస్తాడు
బతుకును చిందరవందర చేస్తాడు...
చిన్నపిల్లల మొదలు
పండు ముసలి వరకు
ఎవరిని వదలకుండా
కామపు చూపులు చూస్తూ
వెకిలి చేష్టలు
నీచమైన కార్యాలు
నిత్యము తారసపడుతూనే ఉన్నాయి...!!
ఒంటరి మహిళ
ఒంటరిగా కనిపిస్తే
కామాంధుల కళ్ళు
వళ్ళంతా కొవ్వెక్కి
వెంట వెంట బడి హింసిస్తూ
శరీరాన్ని మాంసపు ముద్దల్లా తింటారు...!!
పుణ్య స్త్రీలను కొలిచే దేశం
పరువు పోయే ఏడుస్తుంది
కామ పిశాచాల
కళ్ళు గప్పి తిరగడం కష్టమై
నిత్యం వేదన పడుతుంది మాత...!!
అర్ధరాత్రి స్వతంత్రం
ఆదిలోనే అంతం
ఎన్ని చట్టాలు వచ్చినా
మృగాళ్ళు రోడ్డుమీద విచ్చలవిడే
ఆకారం ఆడది అయితే
కళ్ళు గప్పిన కామం
నడిరోడ్డుపై నాట్యం చేస్తోంది...!!
విచ్చలవిడితనం
విపరీతమైన స్వేచ్ఛ
ఆలోచనలో మార్పులు
అమృతనాన్ని మరిచి
వివస్రను చేస్తుంది సమాజం...!!

నైతిక విలువలు లేవు
పెద్దా చిన్నా తేడా లేదు
పెంపకములో స్వార్థం
కట్టుబాట్లతో కట్టిపడేసి
పురుషుని అందలం ఎక్కించి
స్త్రీని అణిచివేసే మన కుటుంబాలు...!!
మార్పు కోరుకుంటాం
మన ఇంట్లో కాదు
బయట నీతులు చెపుతాం
మనవారికి చెప్పం
తప్పులు చెయ్యొద్దు అంటాం
మనవాడైతే ఒక న్యాయం...!!
మారాలి ప్రతి మనిషి
మార్పాలి పెంపకం
బాధ్యత కుటుంబం
తల్లిదండ్రులే నేర్పాలి సమస్యారం
తేడాలు మానాలి
స్త్రీ పురుషులు సమానం కావాలి
వివక్షణ పారద్రోలి
బంగారు భవిష్యత్తును నిర్మించాలి...!!

-కాపుల ప్రసాద్, 9885066335

కుటుంబ సభ్యుల ఆరోగ్యం వంటగదిలో తయారయ్యే పదార్థాల మీద, వంటగది శుభ్రతపై ఆధారపడి వుంటుంది. వంటగదిని గృహిణుల సామ్రాజ్యంగా చెప్పవచ్చు. అందుకు కారణం ఎక్కువ సమయం వంటగదిలో గడిపేది స్త్రీలే. వంటగది విషయంలో స్త్రీలే సరైన జాగ్రత్తలు, శ్రద్ధ తీసుకుంటూ అందంగా సర్దుకుని, ఎంతో ఆకర్షణీయంగా కనిపించేటట్లు తయారు చేసుకోవచ్చు. ప్రతివారి గృహంలో వంటగదికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత వుంటుంది. గృహిణి రోజులో ఐదారు గంటలు వంటగదిలోనే గడుపుతుంది. చిన్నపిల్లలు కూడా తల్లి వెనకాలే తిరుగుతూ వంటగదిలోనే ఆడుకుంటారు. ఎక్కువగా జరిగే ప్రమాదాలు వంటగదివే అయివుంటాయి. కనుక సామాన్య సర్దుబాటులో పిల్లలకు అపాయాలు కలిగించకుండా వుండటమన్నది ముఖ్య విషయం. అంతేకాకుండా వంటగది పరిశుభ్రంగా వుండటంవల్ల, ఆహార పదార్థాలు కలుషితం కాకుండా ఆరోగ్యానికి తోడ్పడతాయి. వంటగది చిన్నగా వున్నప్పటికీ, ఆ గదిలో సాధ్యమైనంతవరకు అవసరమైన సౌకర్యాలు వుండేలా చూసుకోవాలి. వంటగదిలో గ్యాస్ ఫ్లాట్ ఫాం, సింక్, సింక్ లో ట్యాప్, అల్తూలు అన్నీ సమకూర్చు కుంటారు. వంటగదిని పరిశుభ్రంగా వుంచటమే కాకుండా, వంటింట్లోని పరికరాల వల్ల ప్రమాదాలు ఏర్పడకుండా జాగ్రత్త పడట మన్నది గృహిణి బాధ్యత. వంటింట్లో సామాన్య సర్దు కోవటం కూడా ఒక కళ అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. కిచెన్ పరిశుభ్రత మీదే కుటుంబ సభ్యులందరి ఆరోగ్యం ఆధారపడి వుంటుంది. కనుక కిచెన్ శుభ్రత విషయంలో ఎలాంటి పద్ధతులను పాటించవలసిందీ, ప్రమాదాలు కలుగకుండా ఏ రకమైన జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిందీ ప్రతివారూ తప్పనిసరిగా తెలుసుకోవాలి. ● కిచెన్ కు తప్పనిసరిగా ఓ వెంటిలేటర్ ను అమర్చాలి. వంటగది కిటికీలు, తలుపు తెరచి వుంచి ఆ గదిలోకి గాలిధారాళంగా ప్రసరించే వీలు కల్పించాలి. అల్తూలకు అందనంత ఎత్తులో వుండాలి. ● మూత వున్న డస్ట్ బిన్ ను కిచెన్ లో సింక్ కిందవుంచి తరిగిన కూర గాయ తొక్కలు, ఇతర చెత్త వెంటనే అందులోవేయాలి. డస్ట్ బిన్ ను ఫినాయిల్ తో కలిపిన నీటితో కడగాలి. ● వంట గదిలో ఎగ్జాస్ట్ ఫ్యాన్ అమర్చుకోవాలి. ● ప్రతిరోజూ వంటకు కావలసిన సామాన్య వేతికి అందుబాటులో వుండే అల్తూలలో వుంచుకుంటే తేలికగా తీసుకోవచ్చు. ● న్యెయ్, నూనె

జిడ్డునీలాలను లేదా క్యాన్, డబ్బాలను అల్తూలలో పెట్టేటప్పుడు వాటికింద ఫ్లాస్టిక్ పేపరు ను పరచాలి. వారానికి ఒకసారి ఆ ఫ్లాస్టిక్ పీట్ ను శుభ్రం చేయాలి. ● వంటింట్లోని అల్తూలకు తలుపులు లేకుండా వుండటమే మంచిది. ముఖ్యంగా పచారీ సామాన్లు, ఊరగాయలు పెట్టే అరలకు తలుపులు వుంటే లోపలకుగాలి సోకేలా జాలీ తలుపులను పెట్టించాలి. ● తెల్లని ఫ్లాస్టిక్ సీసాలు, డబ్బాలలో వంటకు కావలసిన నిత్యావసర వస్తువులు పోయడం వల్ల ఏవి ఎందులో వున్నాయో అని వెతుక్కునే శ్రమ తగ్గ తుంది. కిచెన్ అల్తూలలో క్రిమి సంహారక పౌడర్ ను చల్లి, ఆ పొడి మీద పేపర్ ను పరచి డబ్బాలను, సీసాలను సర్దిపట్ట యితే చీమలు, పురుగులు, బొద్దింకలు అల్తూలలో చేరవు. వంటగదిలో నైట్ బల్బును అమర్చి, రాత్రంతా వేసి వుంచాలి. ● సింక్ ను, ఫ్లాట్ ఫామ్ ను తడి, జిడ్డు, దుమ్ము, ధూళి వ్యర్థపదార్థాలు లేకుండా శుభ్రంగా వుంచాలి. పరిశుభ్రత వున్నచోట సూక్ష్మక్రిములు, పురుగులు చేరవు. ● ఆహార పదార్థాలను వేసుకునేందుకు చేతులు వువ్వుయోగించకుండా గరిటెలు, స్పూన్లు వాడాలి. ● ఒకసారి ఆహార పదార్థాన్ని వేసుకున్న గరిటెను, స్పూన్ ను మూతపై వుంచి కొన్ని గంటల తర్వాత ఉపయోగించకూడదు. వాటిపై ఈగలు, సూక్ష్మక్రిములు వాలతాయి. దీంతో పదార్థాలు కలుషితమై అనారోగ్యం కలుగ వచ్చు. అందువలన ఆ గరిటెలను కడిగిన తర్వాతనే ఉపయోగించాలి. ప్రతిరోజూ రాత్రి సింక్ గొట్టంలో మరుగుతున్న నీటిని పోసినట్లయితే ఆ గొట్టంలోదాగి వున్న పురుగులు, బొద్దింకలు సంహరించబడతాయి. ● వంటింటి నేల తడి లేకుండా వుండాలి. ● వేడిపాత్రలు కుక్కర్ లాంటివి పిల్లల చేతికి తగలకుండా వారికి అందకుండా గట్టుమీద వెనకగా వుంచాలి. ● ఆహార పదార్థాలు ఖాళీ అయిన పాత్రలు, ప్లేట్లు, కంచాలు ఒక టబ్బులో నీళ్ళుపోసి వుంచినట్లయితే ఈగలు, చీమలులాంటివి సింక్ లో చేరవు. ● వంటింట్లో ఎక్కడ వుండవలసినవి అక్కడే వుంచినట్లయితే వంటింటిని సర్దుకోవడానికి ప్రత్యేకంగా సమయాన్ని కేటాయించ వక్కర్లేదు. కిచెన్ చిన్నదైనా చూడడానికి అందంగా కనిపిస్తుంది. గృహిణికి సౌకర్యంగా వుంటుంది. కుటుంబ సభ్యులు ఆరోగ్యం, వంటింటి పరిశుభ్రత, అందంగా పాత్రలను సర్దుకోవడం, ఇల్లాలి పనితనానికి, నైపుణ్యానికి, నేర్పుకూ, శ్రద్ధకూ, కళాత్మకతకూ తార్కాణం.

దేశభక్తి (కథ-4వ పేజీ తరువాయి)

గెల్చానో నాకు తెలియదు. ఎలా బతికినా మరణానికి ఎవరూ అతీతులు కాదని గ్రహించాను. రేపటి నుండి అవినీతిపరుడిగా, లంచగొండిగా నా పేరు చరిత్రలో నిలిచిపోతుంది. ఆ నిందవల్ల కుటుంబం ఎన్ని అవమానాలను భరించాలో ఊహిస్తుంటే భయమేస్తుంది. నా పనులవల్ల మిమ్మల్ని రోడ్డు మీద నిలబెట్టాను. నేను వెళ్ళిన దారిలో వెళ్ళమని చెప్పను. ఇప్పుటి దాకా నా సంపాదన అక్కర్లేదని ఇల్లు విడిచి నీ బతుకు నువ్వు బతికావు. అవసరాలకంటే ఆశయాల్ గొప్ప వని భావించిన కొడుకు చేతిలో మరణించడం ఒక రకంగా నా పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తం అనుకుంటాను. ఏది నీకు మేలు చేస్తుందో ఆ దారిలోనే ప్రయాణించు..." వాలిపోయిన తండ్రి దేహం వంక విషాదంగా చూశాను.

చిన్నప్పుడు ఆగస్టు పదిహేనుకి, జనవరి ఇరవయ్యారుకి తండ్రి నేర్పించిన దేశభక్తి గీతాలు గుర్తొచ్చాయి. ఒక్కోసారి ఒక్కో స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడి వేషంవేసి మురుసుకునేవాడు. దేశభక్తిని

ప్రకటించడమంటే ప్రాణమివ్వడానికి కూడా వెనుకాడని త్యాగమనీ, పెద్దవాళ్ళ మాటలకు విలువనివ్వాలని చెప్పే వాడు. అదర్బాలన్నీ గాలికి చెదిరిన మబ్బుల్లా తేలిపోగా, ఇప్పుడు అవినీతి బురదలో చిక్కి నిర్జీవంగా మారి పోయాడు. ఏదైనా పోయినదోదే వెతుక్కుమని పెద్దలు చెప్తారు. అందుకే అవినీతిప్రణాలు మంచుగడ్డలతోనే పునీతమవుతాయని భావించాను. నా తండ్రి నన్ను కని తన పాపాల్ని కడిగేసు కున్నాడు. నేను పుణ్యభూమి ఒడిలో తలవాల్చి నా రుణం తీర్చుకోవాలనుకున్నాను. మంచుతుపానులు శరీరాన్ని ఛిద్రం చేసినా, మంచుపెళ్ళలు మీదపడి మరణం సమీపించినా, వాతావరణం సరిపడక ఆయువు అనంతవాయువుల్లో కలిసినా పర్యాలేదనిపించింది. ఇప్పుడు నా కళ్ళముందు ఒకటే లక్ష్యం... నేనొక్కడినే ఒక సమాహంగా మారి కోట్లాది భారతీయుల రుణం తీర్చుకోవడం! పొంచి ఉన్న శత్రుదేశాలను మట్టుపెట్టి మంచుకొండల సాక్షిగా దేశానికి రక్షణ కల్పించడం! ఈ దేహాన్ని తృణప్రాయంగా భరతమాత పాదాలకు సమర్పించి నన్ను నేను పునీతం చేసుకోవడం.

ఆమ్లవర్షం ...

ఆమ్లలు, క్షారాల బలా బలాలను పి.హెచ్ స్కేలు మీద "0" నుంచి 14 సంఖ్యలు వరకూ లెక్కిస్తుంటారు. స్వచ్ఛమైన నీటి పిహెచ్ విలువ 7 కాబట్టి ఈ పిహెచ్ స్కేలు మీద తటస్థ బిందువు ఏడుగా గుర్తించారు. ఏడుకన్నా తక్కువగా వున్న వాటిని ఆమ్లాలని అంటారు. ఏడుకన్నా ఎక్కువ వుంటే వాటిని క్షారాలుగా పరిగణిస్తారు. వర్షపు నీరు సాధారణంగా కాస్త ఆమ్లపూరితమేనని చెప్పాలి. ఎందుకంటే -ఆ నీటి పిహెచ్ విలువ దాదాపు ఆరు వుంటుంది. అదే కాలుష్యం ఎక్కువగా వున్న ప్రాంతాల్లో అయితే, వర్షపు నీరు ఎక్కువగా ఆమ్లపూరితంగా వుంటుంది. అప్పుడు ఆ నీటి పిహెచ్ విలువ నాలుగు లేదా మూడు వుండవచ్చు. వర్షపు నీటిలో సాధారణంగా వుండే ఆమ్లగుణం కన్నా ఎక్కువగా ఆమ్లపూరిత లక్షణాలుంటే ఆ వర్షాన్ని "ఆమ్లవర్షం" అంటారు. ఆమ్లవర్షంలో మనం తడిసినా మనకొచ్చే ప్రమాదం పెద్దగా వుండదు. కానీ, ఆ నీరు భూమిలోకి ఇంకి, చెరువుల్లోనూ, సరస్సుల్లోనూ, కలిసినప్పుడు అందులోని జలచరాలకు, మొక్కలకూ కొంత కాలానికి హాని కలుగుతుంది. అలాగే ఆమ్లవర్షం వల్ల నిర్మాణాలకు కూడా హాని కలుగుతుంది.

ఎండోస్కోపీ

జీర్ణకోశ వ్యాధుల చికిత్సలో భాగంగా “ఎండోస్కోపీ” చేస్తున్నారు. ఎండోస్కోపీ ఎలా చేస్తారంటే...గాజుని సన్నని నాళాలుగా తయారు చేయడం వల్ల అది కాంతిని ప్రసారం చేస్తుంది. ఇదే గాజుగొట్టాన్ని మరింత సన్నగా అంటే వెంట్రుక మందం కన్నా తక్కువగా రూపొందిస్తే దానిని “ఆప్టికల్ ఫైబర్” అని అంటారు. ఈవిధంగా తయారైన ఆప్టికల్ ఫైబర్లను వైద్య పరికరంగా ఉపయోగించి మనిషి శరీర భాగాలను పరీక్షించే విధానాన్ని “ఎండోస్కోపీ” అని పిలుస్తారు. ఈ పరికరం సాగే గుణాన్ని కలిగివుంటుంది. నోటి ద్వారా గానీ లేదా మరేదైనా శరీరంలోని సహజ రంధ్రాల ద్వారా గానీ ఈ ఎండోస్కోప్ ను లోపలికి పంపిస్తారు. ఏ అవయవాన్నయితే పరీక్షించదలుచు కున్నారో ఆ అవయవకుహరంలోకి దీన్ని పంపించి పరీక్షిస్తారు. ఇందులో రెండు ఆప్టికల్ ఫైబర్లు వుంటాయి. ఒకఫైబర్ కాంతిని వెదజల్లుతుంటే వైద్య నిపుణులు మరో ఫైబర్ ద్వారా లేదా కెమెరా ద్వారా సంబంధిత శరీర భాగాన్ని పరీక్షిస్తారు. ఎండోస్కోప్ ను వైద్య నిపుణులు పొట్టలాంటి భాగాల్ని పరీక్షించేందుకు ఉపయోగిస్తారు. ఎండోస్కోపీ చేసే విధానంలో ఏవిధమైన శస్త్ర చికిత్సా చేయాల్సిన అవసరం వుండదు.

వీగల్ కాలమ్

దేశంలో అనేక దేవాలయాలు ప్రభుత్వ నిర్వహణలో ఉన్నాయి. ఆ ప్రభుత్వ విభాగాన్ని దేవాలయ శాఖ అంటారు. ఏదైనా ఆలయ ఆదాయం ఒక పరిమితికి మించితే, ఎండోమెంటు చట్టం కింద దాని నిర్వహణను ప్రభుత్వం తన నిర్వహణలోకి తీసుకుంటుంది. ఒక కార్యనిర్వహణాధికారి (ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్) ఆలయ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తుంటాడు.

ప్రాచీన ఆలయాల నిర్వహణ నిమిత్తం భక్తులు భూములను కానుకగా ఇచ్చారు. ఆ భూములను కౌలకి ఇస్తారు. వచ్చిన ఆదాయాన్ని ఆలయ నిర్వహణకు వినియోగిస్తుంటారు. కౌలుదార్లు కొన్ని ఆలయ భూములకు సరిగా ఆదాయం చెల్లించక పోవటం, ఆలయ అధికారులు భూములను అమ్మజూపినపుడు వాటిని తమకే అమ్మాలని పట్టుబట్టటం సాధారణ విషయం.

ఆలయ భూముల నిర్వహణ లోపాలు, అవినీతి వల్ల ఆదాయానికి గండిపడుతోంది. ఆలయాల రాబడి అధికంగా ఉన్నప్పుడు, ఆ మొత్తంతో వైద్య, విద్యాలయాల నిర్మాణం నిర్వహణ చేస్తున్నారు. తిరుమల-తిరుమల దేవస్థానం ఇలాగే చేస్తోంది. అలాగే ఆలయానికి సంబంధించిన నిర్మాణాలు, భక్తులకు సౌకర్యాలు, ఉచిత భోజన సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నారు. తిరుమల-

ప్రభుత్వ పెత్తనంలో దేవాలయాలు

తిరుమలతో బాటుగా అన్నవరం, ద్వారకా తిరుమల, విజయవాడ కనకదుర్గ ఆలయాలలో ఈ కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నారు.

ఆర్థిక వనరులు బాగా ఉన్న చిన్న దేవాలయాల్లో కూడా ఇలాంటి సేవలు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా అన్న వితరణకి భక్తుల నుండి విశేష స్పందన ఉంటోంది. ఆలయ ఆదాయాన్ని రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం, పక్కదారులు పట్టిస్తున్నారన్న ఆరోపణలు ఎక్కువగా వస్తున్నాయి. హిందు ఆలయాల ఆదాయాన్ని ఇతర మతాల వారి ప్రయోజనాల కోసం మళ్లించడాన్ని కూడా భక్తులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

తిరుమల ఆలయ పాలక మండలిలో, ఉద్యోగులలో ఇతర మతస్థులు ఉన్నారని ఆరోపణలు ఉంటున్నాయి. ఈ విషయం మీద పరిశీలనకు వచ్చిన పార్లమెంటు సభ్యుడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, అలాంటిదేమీ లేదని తేల్చేశారు. ప్రభుత్వ పెత్తనంలో ఆలయాలు ఉండటం వల్ల రాజకీయ లబ్ధి కోసం, ఇష్టలైన వారికి, తమకు రాజకీయంగా

అందదండలు, ఆర్థిక సహకారం ఇవ్వగల వారికి కీలక పదవులు కట్టబెడుతున్నారనే ఆరోపణ గట్టిగా వినిపిస్తోంది.

ఈ విషయాన్ని కేంద్రం కూడా పరిశీలిస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. ఆర్కియాలజీ విభాగ నిర్వహణలో ఆలయాలను ఉంచుతారనే అభిప్రాయాలు కూడా వినిపిస్తున్నాయి. ఏది ఏమైనా రాజకీయాలకు అతీతంగా, భక్తుల మనోభావాలకు అనుగుణంగా ఆలయాల పాలనా వ్యవహారాలు ఉండాలనేది ప్రజల అభీష్టం. అప్పుడే, ప్రభుత్వం పట్ల ప్రజలకు నమ్మకం ఏర్పడుతుందనే భావన ఉంది. ప్రభుత్వాలు దీనిని గమనించాలి.

- కాటూరు రవీంద్రత్రివిక్రమ్, సెల్: 9849568901

‘సీల్’ జంతువులకు చలివేయడా?

శీతాకాలం వస్తే చలితో వణికిపోవాల్సిందే. నేడు మారిన వాతావరణ పరిస్థితుల్లో చలిగాలులు చాలా తీవ్రంగానూ ఉంటుంటాయి. మధ్యాహ్నవేళ సూర్యుడు వచ్చినా అప్పటివరకు చలి బాగా ఎక్కువగా ఉండంటే గడ్డకట్టేస్తున్నాం.. అని అనుకుంటుంటారు. అయితే సూర్యుడి వేడి తగలనే తగలని ప్రాంతాల్లో అయితే... భూమికి ఉత్తర, దక్షిణ ధృవాలు ఉన్నాయి. దానిలో ఒకటి ‘అంటార్టిక్’ ప్రాంతం. రెండవది ‘ఆర్కిటిక్’ ప్రాంతం. ధృవ ప్రాంతాల్లో దాదాపు సూర్యుని వేడి తగలనే తగలదు అనుకోవచ్చు.

ధర్మామీటరులోని ఉష్ణం ‘సున్నా’. కంటే దిగువకు జారుతుంది అక్కడ. అటువంటి ‘అతిశీతల’ ప్రదేశంలో ఏదాది పొడుగునా నివసించే జీవాలు కొన్ని ఉన్నాయి.

కొంచెం చలి వేస్తేనే మనం తట్టుకోలేం! అటు వంటిది అతిశీతల ప్రదేశంలో ఉండేవి ఎలా ఉండ గలుగుతాయో ఊహిస్తే ఆశ్చర్యంగా అనిపిస్తుంది. ఆ

ధృవప్రాంతంలోఉండే పలుజీవాల్లో పాలిచ్చే జాతికి చెందిన ‘సీల్’ జంతువు ఒకటి. అతి శీతలాన్ని తట్టుకోవాలంటే వాటికి ఏదో ఒక ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు ఉండాలి. ఆ ఏర్పాటు సీల్ జంతువులకు ఉన్నది. పెద్ద సీల్ జంతువు చర్మం పైభాగంక్రింద దట్టంగా మరొక చర్మభాగం ఉంటుంది. ఈ క్రింద భాగాన్ని ‘ఇన్సులేటర్’ అనుకోవచ్చు. అది శీతోష్ణస్థితి గడ్డకట్టే స్థితికి పడిపోయినప్పటికీ వేడిని నిలువచేస్తుంది. ఇక పై చర్మం లోపలఉన్న ఉష్ణాన్ని బయటికి పోనీయకుండా దుప్పటిలా ఉపయోగపడు తుంది.

సీల్ జంతువుల చిన్న పిల్లలకు మాత్రం లోపలి చర్మం పెరగటానికి కొన్నిరోజులు పడుతుంది. అప్పుటి దాకా ఊలులాగా ఉన్న బొచ్చు దానిని అతిశీతలం నుండి కాపాడుతూ ఉంటుంది. చిన్న సీల్ లు పెద్ద సీల్ జంతువుల కౌగిళ్ళలో ఎక్కువకాలం గడిపి వెచ్చదనాన్ని పొందుతుంటాయి. అలా చలిని భరించే ఏర్పాటు సీల్ జంతువులకు ఉండటంవల్ల అవి ధృవప్రాంతాల్లో నివ సిస్తున్నాయి. ఇటువంటి ప్రత్యేక ఏర్పాటు ఉండటం వల్ల సీల్ జంతువులు ధృవ ప్రాంతాల్లో సైతం హాయిగా ఉంటున్నాయి.

గడి - నుడి -1

అడ్డం

1. బిడవారే.. ఒక అక్షరం మారింది (4)
3. తలపై ఒక వెలగల రాయి (4)
6. చిత్తు కానిదా (2)
7. లేఖ ఒక దిక్కు (3)
8. భీమ దుర్యోధనుల ఆయుధం (2)
12. సరస్వతీదేవి... మదనసతితో అంతం (3)
13. వరంతో అంతం... పాడుగాబీ జడకు..(3)
17. శార్వాలమే... తెలుగులో (2)
18. మిరియాలతో నూరబడేది (3)
19. త్రోవ వంటిదే (2)
22. శిష్యుడు... అంతే అని మొదలు (4)
23. ఆయాయి మరో అక్షరంతో అనుచరుడు (4)

నిలువు

2. సరస్వతీ దేవి (2)
4. రుబ్బు సాధనం (2)
5. పెద్దరికమే (2)
6. యాభైశాతం.. అర్థభాగం (2)
9. కృపా గుణం (2)
10. అడవి (3)
11. దశమి ముందు? (3)
14. పంపించు అంటే నీళ్ళిస్తాయి (2)
15. పాడుగు మెడ ప్రాణి (3)
16. ఇది ఏనుగు... మింగిన వెలగపండు అని సామెత (2)
20. అగ్నిద్రవం (2)
21. దీనికి పెత్తనమిస్తే..(2)

హరి వెంకటరమణ

చైనా రాజధాని బీజింగ్లో ఇరవైబై మంది సంవత్సరాలక్రితం (1995లో) రెండువందల దేశాల నుంచి ముప్పైవేలమంది మహిళలు... బాలికల హక్కులను మానవహక్కులుగా గుర్తించాలనే తీర్మానం చేశారు. మహిళల లైంగిక, ఆరోగ్య హక్కులు, రాజకీయ భాగస్వామ్యం, సమాన పనికి సమానవేతనం వంటి అంశాలపై మొదలైన ఈ హక్కుల పోరాట పరిధిలో “కౌమార బాలికల హక్కుల ఉద్యమం” కూడా ఒక భాగమైంది. బాలలకోసం అంతర్జాతీయంగా పనిచేస్తున్న యునిసెఫ్ సంస్థ ఈ సంవత్సరం బాలికల కోసం “నా స్వర్గం...మన సమాన భవిష్యత్తు కోసం” అనే నినాదం ఇచ్చింది. బాలికల కోసం పనిచేసే సంస్థలు, సమూహాలు, వ్యక్తులు ఈ అంశాన్ని ఏడాదంతా విస్తృతంగా ప్రచారం చేయనున్నారు.

బీజింగ్ డిక్లరేషన్ 25న వార్షికోత్సవాన్ని అంతర్జాతీయ సమాజం ఈ ఏడాది (2020) జరుపుకుంటోంది. బాలికల విస్తృతం నుంచీ వయసుపైబడే కొద్దీ అంక్షలకు గురవుతోన్న సమాజంలో బాలికల రక్షణ కోసం తొమ్మిది ప్రధాన సూచికలతో కూడిన ఒక ఎజెండా ఎంచుకుంది. అవి...బాలికలపై జరుగుతున్న అన్యాయాల వివక్షతను నిర్మూలించడం, బాలికల ప్రగతికి ప్రతిబంధకంగా ఉన్న మూఢ, చాంధస ఆలోచనా ధోరణులు, సంప్రదాయ ఆచారాలను రూపుమాపడం, బాలికల హక్కులను పరిరక్షించి ప్రోత్సహించడం, వాళ్ళ అవసరాలు, అవకాశాలపై అవగాహన పెంచడం, విద్య, నైపుణ్యాల అభివృద్ధి, శిక్షణల విషయంలో బాలికలపై కొనసాగుతున్న వివక్ష రూపుమాపడం, ఆరోగ్యం, పోషకాహారం విషయంలో బాలికలపై చూపుతున్న వివక్షతను నిర్మూలించడం, బాలకార్యకర్తలపట్ల, అందులో ఇమిడివున్న ఆర్థిక దోపిడీని నిర్మూలించడం, పని ప్రదేశాలలో బాలికలను పరిరక్షించడం, బాలికలపై జరుగుతున్న హింస రూపుమాపడం, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాలలో భాగస్వామ్యం పెరిగేలా బాలికలకు అవగాహన కల్పించడం, బాలికల స్థితిగతులను మెరుగుపరచడంలో కుటుంబ పాత్రను మరింత పటిష్టపరచడం. ఇవన్నీ పూర్తిస్థాయిలో అమలు జరిగినాదు బాలికల జీవితాలు, వారి భవిష్యత్తు నందననవమే.

పెరుగుతున్న వివక్ష
మనదేశంలో, రాష్ట్రంలో కొవిడ్-19, నిరవధిక

అక్టోబరు 11...అంతర్జాతీయ బాలికాదినోత్సవం సందర్భంగా హక్కుల కోసం గొంతెత్తిన మలాలా, గ్రేటాథెన్బర్గ్ వంటి బాలికలకు, ఇంకా మన ప్రాంతాలలో తమ అస్తిత్వం, విద్య, సమానత్వం కోసం పోరాడుతున్న బాలికలకు అంతర్జాతీయ బాలికా దినోత్సవం శుభాకాంక్షలు.

లాక్డౌన్, దాని సడలింపుల తరువాత బాలికలపై వివక్ష, హింస పెరిగిందని పలు స్వచ్ఛంద సంస్థలు చేసిన సర్వేలు తెలియజేసాయి. కుటుంబాలు ఆదపిల్లలను చదువు మానిపించడం, ఆన్లైన్ విద్యను మగపిల్లలకు మాత్రమే అందుబాటులో ఉంచడం, జెండర్ ఆధారితంగా ఇంటిపనిని ఆదపిల్లలకు మాత్రమే అప్పజెప్పడం వివక్షకు కొలమానికలు. ఒక పక్క రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాడు-నేడు, అమ్మఒడి, విద్యాదీవెన, గౌరుముద్ద వంటి పథకాలతో బాలబాలికల విద్యకు తన వంతుగా సహకరిస్తోన్నా ఆచరణలో బాలికలపట్ల వివక్ష కొనసాగుతూనే ఉంది.

సామాజిక అంతరాలు, మూఢాచారాలతో పాటు మన కుటుంబాల్లో అలముకున్న మనువాద భావాలు పెరుగుతున్నాయి. బాలికల విద్యకు బదులు ఆదపిల్లల ‘పెద్దమనిషి’ శుభకార్యాలకు పెడుతోన్న ఖర్చులు ఇందుకు సాక్ష్యాలు. బహిష్కరణ ఇంకా అంటుగానే చూడటం లాంటి పిచ్చి ఆచారాలూ మన సమాజాన్ని వదలకపోవడం శోచనీయం. విద్యను, భవిష్యత్తును ఎంచుకునే స్వేచ్ఛ ఇంకా ఆదపిల్లలకు లేకపోవడం ఇవన్నీ వివక్షకు బహిరంగ కొలమానాలు. ఇప్పటి విద్య శాస్త్రీయభావాలను పెంచేదిగా లేకపోవడం బాలికలను, వారి కుటుంబాలను ఇంకా మత, కుల, సంప్రదాయ ఆలోచనాధోరణి దాటి బయటకు రాకుండా చేస్తోంది.

బాలికల హక్కులు పరిరక్షించడం అందరి బాధ్యత

1989 అంతర్జాతీయ బాలల ఒడంబడిక ప్రకారం మనదేశం బాలల హక్కుల పరిరక్షణకు సంతకం చేసింది, ఆ తరువాత అనేక బాలల చట్టాలను తీసుకువచ్చింది, ఈ చట్టాలు పూర్తి స్థాయిలో అమలు కావటం లేదు, చట్టం అమలుకు కృషి చేయవలసిన సంస్థలు, వ్యక్తుల మధ్య సమన్వయలోపం కనిపిస్తోంది. ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాలలో 30 శాతం బాలబాలికలు ఎత్తుకు తగిన బరువు లేరని ఒక సర్వేలో తెలిసింది. టీనేజ్

బాలికలు బహిష్క సంబంధిత రుగ్మతలతో, రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నారు.

బాల్యవివాహాలు మనకే ఎక్కువ

గ్రామాలు, పట్టణ మురికివాడలలో పదో తరగతి ముందు లేదా తరువాత ఎక్కువమంది బాలికలకు వివాహాలు జరుగుతున్నాయి, ఆంధ్రప్రదేశ్లో విశాఖపట్నం, కర్నూలు, విజయవాడ, ఒంగోలు తదితర ప్రాంతాలలో బాల్యవివాహాలు ఎక్కువ జరుగుతున్నాయి, ఇటీవల బి.బి.సి రూపొందించిన ఒక డాక్యుమెంటరీలో రానున్న ఐదేళ్లలో 5 కోట్ల బాల్యవివాహాలు జరగబోతున్నాయని హెచ్చరించింది. కొవిడ్ కారణంగా ఉపాధి కోల్పోయిన కుటుంబాల బాలికలు ట్రాఫికింగ్ (అక్రమరవాణా) కు గురయ్యే అవకాశాలున్నాయని ఈ అంశంపై పనిచేస్తోన్న స్వచ్ఛందసంస్థలు హెచ్చరిస్తున్నాయి. అక్రమరవాణా బాధితుల సంఖ్యలో మన రాష్ట్రం రెండోస్థానంలో ఉంది, ఈ ఆర్థిక సంక్షోభ కాలంలో బాలికలు బ్రోకర్స్ చేతిలో చిక్కే అవకాశాలు అధికం. మన దేశంలో ప్రతి ఎనిమిది నిమిషాలకు ఒక బాలికపై లేదా మహిళపై అత్యాచారం జరుగుతోందని నివేదికలు చెబుతున్నాయి. నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో నివేదిక ఇదే అంశాన్ని తెలియజేసింది. ఈ సమస్యలన్నిటినీ బాలికలు చైతన్యవంతులు కావాలి, మంచి విద్యను అందుకోవాలి. అప్పుడే వీటికి పరిష్కారం లభిస్తుంది. బాలికల స్థితిగతులు మెరుగువ్వాలంటే కుటుంబమే వారికి భరోసా ఇవ్వాలి, కానీ ఇప్పుడు కుటుంబాలే సంక్షోభపు అంతుల్లో చిక్కుకుని విలవిలలాడుతున్నప్పుడు వారి హక్కుల రక్షణకు ప్రధమ విఘాతం అక్కడే జరుగుతోంది. మనలాంటి దేశంలో పిల్లల అంశంపై శాస్త్రీయంగా పనిచేసే వారి సంఖ్య గణనీయంగా పెరగాలి, కానీ ఓ పక్క ప్రభుత్వాలు ఎఫ్ఎన్ఆర్ఎ నిబంధనల పేరుతో స్వచ్ఛంద రంగాన్ని అతలాకుతలం చేసింది. వారి కోసం ప్రశ్నించే గొంతులను పూర్తిగా నొక్కేస్తోంది. ఇలాంటి సమయంలో బాలల హక్కులపై మాట్లాడే వారి సంఖ్య పెరగాలి, బాలికల గొంతే కాదు, ఈ విషయంలో అందరి గొంతు పెగలాలి. సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక రంగాలలో బాలికల, మహిళల ప్రవేశాన్ని స్వాగతించాలి.

వ్యాస రచయిత : కన్వీనర్ - రైట్ టు ఎడ్యుకేషన్ ఫోరమ్, విశాఖపట్నం, 84668 20560

ఆదివారం
అనుబంధం

11 ఆదివారం,
అక్టోబరు 2020

7

క్లోరిన్ అంటే...

పట్టణాలలోగాని, పల్లెటూర్లలోగాని మంచినీటిని సరఫరా చేయటం పరిపాటి అయింది. అలా సరఫరా చేసిన నీళ్ళు ఒక్కోసారి ఒక విధమైన రంగుగా వుండి వాసనవేస్తూ వుంటాయి. నీరు వాసన రావడానికి కారణం ఏమిటో తెలుసా! ఆ నీటిలో క్లోరిన్ కలిపి వుంటారు.

జలాశయాల్లోగాని, చెరువులు, బావుల్లోగాని వున్న నీరు కలుషితమై వుంటుంది. అదీగాక దానిలో కంటికి కనిపించని సూక్ష్మజీవులు ఎన్నో వుంటాయి. వీటిని నాశనం చేయకపోతే ప్రజల ఆరోగ్యానికి ప్రమాదం కలిగిస్తాయి. కలరా, టైఫాయిడ్ మొదలైన వ్యాధులు ఆ నీటిదా్వారా వ్యాపిస్తాయి. అందుకని ఆ నీటిని ముందుగా వడకట్టి శుభ్రం చేసి క్లోరిన్ కలుపుతారు. క్లోరిన్ సృష్టిలో లభిస్తుంది. కానీ విడిగాకాదు. సోడియం, పొటాషియం, మెగ్నీషియం మొదలైన ధాతువులతో కలిసి లభిస్తుంది. హైడ్రోక్లోరిక్ ఆసిడ్ ను ఆక్సీకరణం చేస్తే క్లోరిన్ వస్తుంది. ఆక్సీకరణం చేయటానికి మాంగనీస్ డై ఆక్సైడ్, లేక పొటాషియం పెర్మాంగ నేట్ ను వాడతారు. విద్యుత్ విశ్లేషణతో విరివిగా తయారు చేస్తున్నారు. క్లోరిన్ ఆకుపచ్చరంగులో వుంటుంది. గాలికంటే 21/2 రెట్లు బరువుంటుంది. పీల్ చేస్తే ముక్కుమందుతుంది. ఇది వాయువేకాని ద్రవంగా, స్పటికాలుగా కూడా తయారుచేస్తారు. మంచులో చల్లార్చి, అదిమితే ద్రవంగా మారుతుంది. ఇలావచ్చిన ద్రావణాన్ని చల్లార్చి 10 డిగ్రీల తాపక్రమానికి గురిచేస్తే స్పటికాలుగా మారుతుంది. బ్లీచింగ్ పౌడర్ తయారీకి క్లోరిన్ అధారం. కాగితం తయారు చేసే కలప గుజ్జును మలినాలు లేకుండా తెలుపు చేయటానికి కూడా వాడతారు. మురికి కాలవల్లో కలిపితే దానిలో వున్న వాసనను విరిచి వేస్తుంది. ఇది విడిగా వుంటే విష పదార్థం, ఇతర పదార్థాలతో కలిపి నప్పుడు మాత్రం మంచిగా మారుతుంది. ఇందుకు ఉదాహరణ మనం రోజూవాడే ఉప్పు. క్లోరిన్ కు సోడియం కలిపితే ఉప్పు తయారవు తుంది. రిఫ్రిజరేటర్లలో వాడే ఫ్రియాన్ తయారీలో సహకరిస్తుంది. ప్లాస్టిక్ పరిశ్రమలో కొన్నిరకాల ప్లాస్టిక్ల తయారీకి క్లోరిన్ ఉపయోగపడు తున్నది.

మారాం చేసే పిల్లలు- ఆహారపు అలవాట్లు

చదువులు, అల్లరి, ఆటపాటలు, ముద్దు మురిపాలు.... పిల్లలుండే.... ప్రతి ఇంట్లో సందడే సందడి కదూ.... ఇవన్నీ చూసి సరదా పడే తల్లి దండ్రులు పెంపకంలో ఎదుర్కొనే ఇబ్బందులూ ఎక్కువే... మిగిలిన విషయాల మాటలా వున్నా చాలా మందికి తిండి తినిపించడం మాత్రం గగనమే... పసితనం నుంచి కౌమార దశకు వచ్చే వరకు ఇది సమస్య. పదేళ్ళ లోపు పిల్లలు ఎక్కువగా విసిగిస్తుంటారు.

- ✦ ఎదుగుదలలో ఆహారం కీలకం కాబట్టి శ్రద్ధ వహించక తప్పదు. మారాం చేసే పిల్లలకు మంచి ఆహారపు అలవాట్లు చేయడం ఎలాగో చూద్దాం.
- ✦ మంచి అలవాట్లు తల్లిదండ్రుల నుంచే పిల్లలకు అలవడతాయి. అందుకే వీరే పద్ధతి ప్రకారం ఆహారం తీసు కోవడం పిల్లలకు అలవాటు చేయాలి.
- ✦ పండ్లు, కూరగాయలు వంటి సహజమైన పదార్థాలను తినడం నేర్పండి. వీటిని ఇష్టపడటం మొదలైతే చాక్లెట్లు, ఫాస్ట్ ఫుడ్స్ జోలికి పోరు.
- ✦ ఇదిగో....! టిఫిన్ తింటే పానీపురి తినిపిస్తాను.. చిప్స్ కొంటానని లంచం చూపించకండి. ఇలా చేస్తే ప్రతి పనికి ఏదో ఒక లాభం వుండాలని ఆశిస్తారు. భోజనం మీద కంటే చిరుతిండి మీద మోజు పెరుగుతుంది. ఎక్కువ సమయం పట్టిగా ఓపిగ్గా వారికి తినిపించడానికి ప్రయత్నించాలి.
- ✦ ఇంట్లో పండ్లు, డ్రైఫ్రూట్స్, కీర, క్యారెట్ వంటివి ఎప్పుడూ సిద్ధంగా వుంచుకోండి. ఇవి ఎదురుగా కనపడుతుంటే స్నాక్స్ మీద అంతగా మనసుపోదు.
- ✦ పిల్లలకు ఏదైనా వెరైటీ సచ్చకపోయినా కొంచెం కొంచెంగా అలవాటు చేయాలి. నెమ్మదిగా బుజ్జగిస్తూ దాని ఫలితాలను వివరిస్తూ తినిపిస్తుండాలి. మధ్యలో వదిలేస్తే అలవాటు తప్పిపోతుంది.
- ✦ ఇంట్లో కూరగాయలు, ఏలైతే పండ్ల చెట్టు వంటివి పెంచడం పిల్లలకు అలవాటు చేయండి. వారికి ఆసక్తి పెరుగుతుంది. సొంతంగా పెంచు కుంటారు. కాబట్టి తినాలనిపించొచ్చు.

- ✦ వంటింట్లోనూ, ఫ్రీజ్లోనూ పదార్థాలను నిల్వ చేసేటప్పుడు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. పోషకాలుండే ఆహారాన్ని అందుబాటులో వుంచి, హాని చేసే వస్తువులను దూరంగా దాచేస్తే వెతికి వెతికి విసుగు పుడుతుంది.
- ✦ ఆహారాన్ని అందంగా అలంకరించేందుకు ఉపయోగించే కృత్రిమ రంగులు, రుచిని పెంచే ఫ్లేవరలను ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ అందుబాటు లోనికి రానివ్వకూడదు.
- ✦ కొందరికి కొన్ని పదార్థాలు తింటే అల్లెర్జి వస్తుంది. వాటిని తింటే తలెత్తే ప్రమాదాల గురించి వివరించి వాటి జోలికి పోకుండా జాగ్రత్త పడాలి.
- ✦ బరువు గురించి వారికి అవగాహన కల్పిస్తే లాభంగా వున్నవారు తక్కువగా తింటారు. సన్నటి పిల్లలు ఎక్కువ తీసుకోవలసిన ఆవశ్యకతను గుర్తిస్తారు.

ఆదివారం అనుబంధం

8

11 ఆదివారం,
అక్టోబరు 2020

కరెంటు బిల్లు

కిరణ్ వాళ్లింట్లో ఆరుగడులు ఉన్నాయి. ప్రతి గది లోనూ 40 వాట్ల బిల్బులు ఏర్పాటు చేశారు. అవి రోజులో అయిదుగంటలు వెలుగుతూనే ఉంటాయి. అయితే మూడు గడుల్లోనే ఫ్యాన్లు ఉన్నాయి. ఇవి 80 వాట్లవి. ఈ ఫ్యాన్లన్నీ రోజుకు పదిగంటలు వేసే ఉంటాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వాళ్లేమో గంటకు ఒక కిలోవాట్ పవర్ కు రెండు రూపాయలు చొప్పున వసూలు చేస్తారు. మరి కిరణ్ వాళ్లకి ప్రతినెలా ఎంత కరెంటుబిల్లు వస్తుంది?

917౯౫౨ : యాహెజ్

ప్రప్రథమం

క్రీడల్ని టీవీలో ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేయడం తొలిసారిగా టోక్యోలో 1931 ఫిబ్రవరి 17న మొదలైంది. అయితే అప్పుడు ప్రసారమైన ఆట క్రికెట్ కాదు, బేస్ బాల్.

ఎంతమంది?

శ్రీశాంత్ అయిదో తరగతి చదువు తున్నాడు. వాళ్ల తరగతిలో తనది అయిదో ర్యాంకు. శ్రీధర్ దేవో ఆఖరి నుంచి ఎనిమిదో ర్యాంకు. శ్రీశాంత్ స్థానం నుంచి ఆరో ర్యాంకులో ఉన్నాడు శ్రీనివాస్. తరగతిలో ఇతని ర్యాంకు శ్రీశాంత్, శ్రీధర్ లకు సరిగ్గా మధ్యలో వస్తుంది. ఇంతకీ వాళ్ల తరగతిలో ఉన్న మొత్తం విద్యార్థుల సంఖ్య ఎంత?

౯౭ : యాహెజ్

పాలిథీన్ అంటే...

మనం బజారుకు వెళ్ళి పళ్ళు, కూరగాయలు, ఇతర వస్తువులు తెచ్చుకుంటుంటాం. పాపువారు వాటిని ఒక రకమైన ప్లాస్టిక్ కవర్ లో వేసి ఇస్తారు. వాటిని పాలిథీన్ సంచులు అని పిలుస్తారు. అలాగే వంటనూనెలు, పాలు వంటి ద్రవ్య పదార్థాలు కూడా ఈ పాలిథీన్ సంచులలోనే సరఫరా అవుతున్నాయి. ద్రవపదార్థాలను పోసినా ఆ సంచులు తడిసిపోవు, పాడవవు. అందుకనే వీటిని పాలిథీన్ సంచులు అని పిలుస్తున్నారు. 'పోలి' అన్నది గ్రీకుపదం. దీనికి 'చాల' అనే అర్థం వుంది. పోలీ ఎథిలీను అంటే 'చాలా ఎథిలీనులు' అన్నమాట. ఎథిలీను ఎలా తయారవుతుందో తెలుసుకుంటే పాలీ ఎథిలీను గురించి అర్థమవుతుంది. ఎథిలీను తయారీకి ఉపయోగపడేవి కర్బనం, ఉదజని అణువులు. అంటే ప్లాస్టిక్కుల్ని అణువుల కలయికతో తయారయినట్లే ఈ ఎథిలీను కూడా తయారవుతుందన్నమాట. కర్బనపు అణువులు వున్నాయి. వీటికి నాలుగు భుజాలు వుంటాయి. దీనితో తామరతంపరల్లా

నిజమైన విమర్శ అంటే నిందించడమో, అభినందించడమో కానే కాదు. విషయాన్ని విషయంగా పరిగణించి సమీక్షించడం.

♦ సిమ్స్

పరీక్ష

మొదలయ్యాయి. ఆరోజు సుందర్ మ్యాథ్స్ పరీక్షకోసం బాగా చదువుకుని సిద్ధంగా వచ్చాడు. పరీక్షకూడా మొదలైంది. కొద్దిసేపటి తరువాతగానీ తాను అతి జాగ్రత్తతో రాత్రే తీసి తయారుగా టిపాయ్ మీద పెట్టుకున్న జామెంట్రిబాక్స్ తేవటం మరచిపోయాననే సంగతి గమనించలేకపోయాడు.

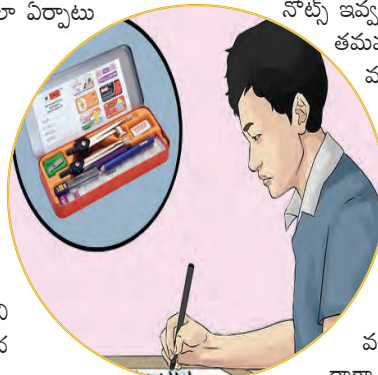
ఇప్పుడు అడిగితే ఎవరిస్తారు? వాళ్ళకూ అవసరమే కదా? అదే గదిలో తన స్నేహితులు ఇద్దరు వెనుకవైపుగా వున్నారు. కానీ, వాళ్ళకు ఇదివరలో తాను నోట్స్ ఇవ్వనని కటువుగా చెప్పి దూరంగా వుంటున్నవాళ్ళే. వాళ్ళు తమవద్ద వున్నా అసలీవ్వరు కూడా. దుఃఖంతో ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది సుందర్ కి.

ఇన్నిజిలేటర్ అతని అవస్థ గమనించి దగ్గరికొచ్చాడు. విషయం అడిగి తెలుసుకుని "దయచేసి ఎవరైనా స్పేర్ గా జామెంట్రి బాక్స్ తెచ్చివుంటే ఇతనికివ్వండి" అని చెప్పాడు. అప్పుడు ఒక స్నేహితుడు తనవద్ద లేదని పెదవి విరిచాడు. మరో స్నేహితుడు మాత్రం తనవద్ద రెండు బాక్స్ లు వున్నాయని చెప్పి మరో బాక్స్ ఇచ్చాడు.

పరీక్ష చాలా బాగా రాసి ముగించాడు సుందర్. ఫలితాలు వచ్చాక తనకు సహాయపడిన స్నేహితునికి ఫస్ట్ క్లాస్ మార్కులు రాగా, సుందర్ స్టేట్ ఫస్ట్ వచ్చాడు. అంతే కాకుండా తన తరగతి

వాళ్ళంతా ఆశ్చర్యపడేలా స్వీట్ బాక్స్ పట్టుకుని అందరినీ కలిసి మరీ స్వీట్లుపంచి మంచి స్నేహాన్ని తిరిగి కొనసాగించాడు. స్నేహం అంటే అందం, అహం, దర్బంతో పోగొట్టుకోదగింది కాదని, నిస్వార్థంతో అందుకోగలిగదని, అవసరానికి అడుకోవటం, చేతనైన సాయమందించడమే నిజమైన స్నేహధర్మమని, జీవితమంటే కేవలం చుట్టపక్కాలతో మాత్రమే కాదు, నలుగురితో కలిసిమెలిసి జీవించడం కూడా అని అనుభవపూర్వకంగా ఆ పరీక్షవల్ల తెలుసుకున్నాడు.

-దేగల అనితాసూరి, 9247500819

కథ

ఇంగువ ఎలా వస్తుందో తెలుసా?

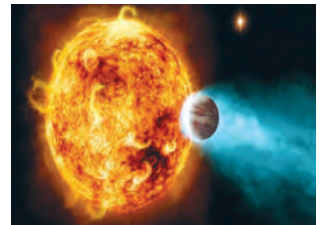

భారతీయులు ఆహార పదార్థాల్లో వివిధ రకాల దినుసులను వాడుతుంటారు. అవి అటు వంటకాల్లో చక్కని రుచితో పాటు, ఆరోగ్యంగా ఉండటంలో సహకరించేవి. అటువంటి వాటిల్లో ఇంగువ ఒకటి. కొందరు దీని వాసన కారణంగా ఇంగువంటే ఇష్టపడరు. అయితే చాలామంది కూరలు, సాంబారు తదితర ఆహార పదార్థాల్లో వాడతారు. జీర్ణశక్తికి చాలా మంచిది. వైద్యంలో కూడా దీనిని ఎక్కువగా వాడుతుంటారు. దీనిలో 'ఈతర్' వర్గానికి చెందిన రసాయనిక యోగికం ఉన్నది. గుండెజబ్బు లకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. అంతేకాకుండా శ్వాసకోశాలు, నరాలు సంబంధిత జబ్బులకు మందుగా కూడా పనికి వస్తుందంటారు. ఇంగువ చెట్టు వేళ్ళనుండి లభిస్తుంది. ఆ చెట్టునే 'పెరూలానా రైక్స్' అని పిలుస్తారు. ఇది చాలా కాలం బతుకుతుంది. వేరు భాగాలనుండి పాలబంక లాంటి పదార్థం ఏర్పడుతుంది. దీనినే 'ఇంగువ' అంటారు. ఈ చెట్టు వేళ్ళను ఎండ తగలకుండా ఆరబెడతారు. అలా ఆరబెట్టిన వాటిని పరిమళ ద్రవ్యంగాను, ఔషధ రూపంలోనూ వాడతారు. ఇంగువ చెట్టు ఇరాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, భారతదేశ వాయవ్య ప్రాంతంలోనూ ఎక్కువగా పెరుగు తాయి. దాదాపుగా రెండు గజాల ఎత్తు వరకూ పెరుగుతుంది ఈ చెట్టు. ప్రకృతిలో లభించే దినుసుల్లో ఇంగువ కూడా ఒకటి.

చెందిన రసాయనిక యోగికం ఉన్నది. గుండెజబ్బు లకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. అంతేకాకుండా శ్వాసకోశాలు, నరాలు సంబంధిత జబ్బులకు మందుగా కూడా పనికి వస్తుందంటారు. ఇంగువ చెట్టు వేళ్ళనుండి లభిస్తుంది. ఆ చెట్టునే 'పెరూలానా రైక్స్' అని పిలుస్తారు. ఇది చాలా కాలం బతుకుతుంది. వేరు భాగాలనుండి పాలబంక లాంటి పదార్థం ఏర్పడుతుంది. దీనినే 'ఇంగువ' అంటారు. ఈ చెట్టు వేళ్ళను ఎండ తగలకుండా ఆరబెడతారు. అలా ఆరబెట్టిన వాటిని పరిమళ ద్రవ్యంగాను, ఔషధ రూపంలోనూ వాడతారు. ఇంగువ చెట్టు ఇరాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, భారతదేశ వాయవ్య ప్రాంతంలోనూ ఎక్కువగా పెరుగు తాయి. దాదాపుగా రెండు గజాల ఎత్తు వరకూ పెరుగుతుంది ఈ చెట్టు. ప్రకృతిలో లభించే దినుసుల్లో ఇంగువ కూడా ఒకటి.

ఆక్సిజన్ లేకుండా సూర్యుడు ఎలా మండుతున్నాడు?

ఏదైనా వస్తువు మండాలంటే ఆక్సిజన్ అవసరం. అంతరిక్షంలో ఆక్సిజన్ అనేదే ఉండదు. మరి ఆక్సిజన్ లేకుండా సూర్యుడు ఎలా మండుతున్నాడనుకుంటున్నారా?

ఎలాగంటే.. సూటిగా చెప్పాలంటే సూర్యుడు మండనే మండదు. సూర్యుడుంటే సహజ సిద్ధమైన పరమాణుశక్తి ఉత్పత్తి స్థానం(న్యూక్లియర్ రియాక్టర్). సూర్యుడి మీదుండే హైడ్రోజన్ నిరంతరం హీలియమ్ గా రూపాంతరం చెందుతుంది. ఈ నిరంతర పరమాణు పరిణామప్రక్రియ వల్ల అత్యధికంగా వేడి, కాంతి ఉత్పత్తి అవుతాయి. దాంతో మనం సూర్యుడు మండుతున్నాడనుకుంటాం. ఇతర నక్షత్రాలు కూడా ఇదే విధంగా కాంతినీ, వేడినీ ఉత్పత్తిచేస్తాయి. అయితే వాటిమీది హైడ్రోజన్ అయిపోయిన వెంటనే అవికూడా నశిస్తాయి. సూర్యుడికి ఆ సమస్యలేదు. ఎందుకంటే అక్కడ 500కోట్ల సంవత్సరాలకు సరిపోయే హైడ్రోజన్ ఉంది.

నాలుగు దిక్కుల్లో వ్యాపిస్తాయి. ఒకదానిప్రక్క ఒక్కటి పేరిస్తే గొలుసులు, పేటిలు తయారవుతాయి. ఒక కర్బనపుటణువు మరొక దానిని పట్టుకుంటుంది. ఆ రెంటికీ నాలుగు చేతులు వస్తాయి. నాలుగు ఖాళీచేతులకు నాలుగు ఉదజనిఅణువులు తగిలిస్తే ఎథిలీను వస్తుంది. ఈ ఎథిలీన్ ను గిన్నెలోవేసి పైన గట్టిగా మూతవేయాలి. క్రింద మంటవేయాలి. వేడికి ఎథిలీనుకు చైతన్యం పెరుగుతుంది. పైన మూతవుండటం వలన అవి ఎక్కడికీ పోలేక పడేపడే అవే కొట్టుకుంటూ వుంటాయి. వాటికి వున్న జంట బంధాలు తెగిపోతాయి. ప్రక్కనున్న వాటిలో కలిసిపోయి చెట్లా పట్టాల్ వేసుకుంటాయి. అప్పుడు గొలుసుల్లాగా తయారవు తాయి. ఈ గొలుసులను కలిపితే 'పాలీ ఎథిలీను' వస్తుంది. దీనినే ఆధునిక పద్ధతుల్లో తయారు చేస్తున్నారు. మళ్ళీ తయారీ విధానాన్ని బట్టి అధిక సాంద్రత, అల్పసాంద్రత రకాలు వున్నాయి. ఇది మంచి ఇన్నులేటింగ్ పదార్థం. మొదట నీటిలో వేసి కేబుల్స్ కు చుట్టూ రక్షణగా వాడతారు. సంచులుగా చేయటం వల్ల అన్ని చోట్లా వాడకంలోకి వచ్చింది.